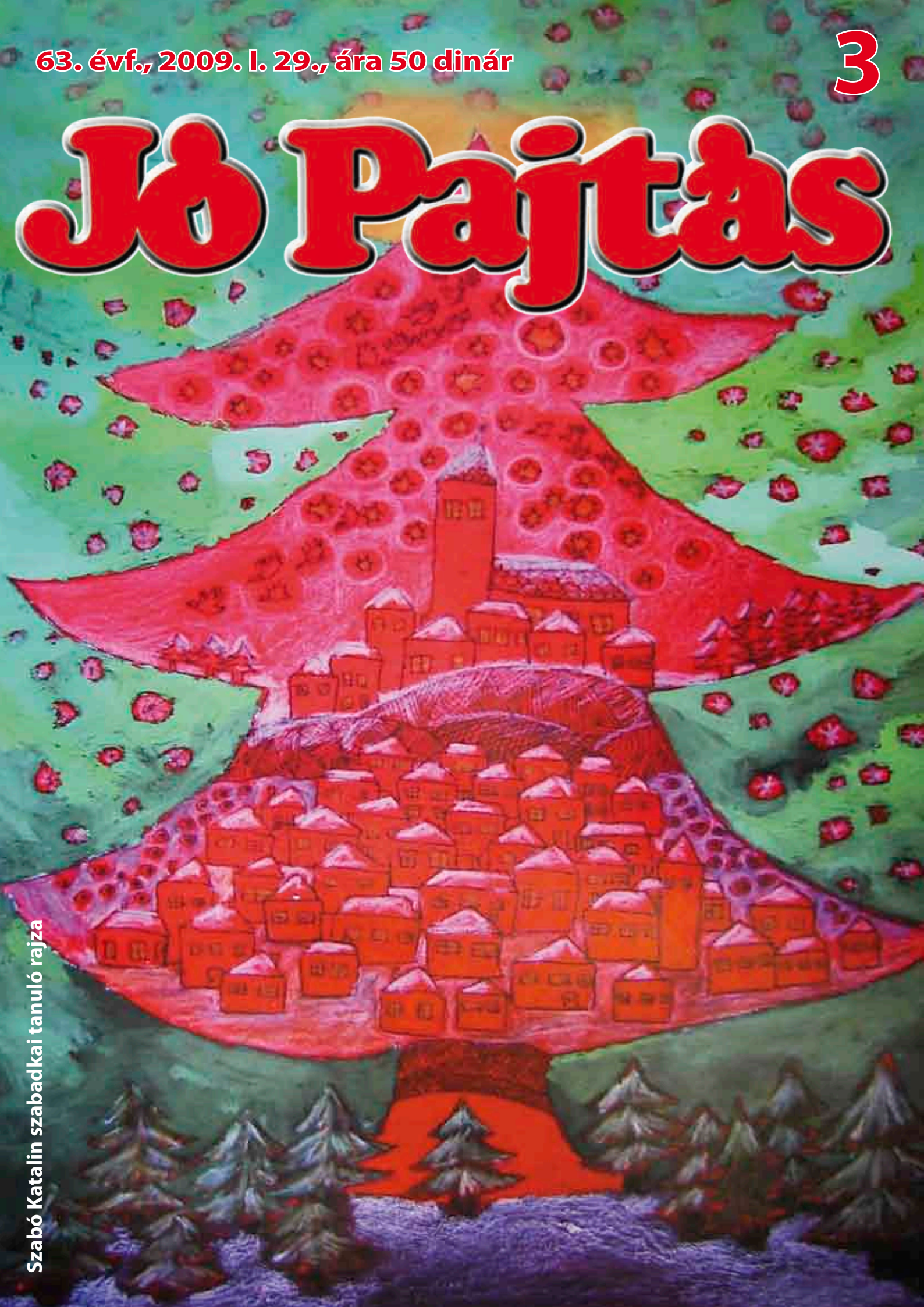

63. évf., 2009. I. 29., ára 50 dinár

3

Jó Pajtás

Szabó Katalin szabadkai tanuló rajza

**A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere**

A hét fotója

Ennek a furcsa lovas kocsinak a gazdija bizonyára olvasta a Bibliát, vagy legalábbis hallott valamit az özönvízről. Esetleg a tévében látta a cunamiról szóló híreket? Mindegy. Biztos, ami biztos alapon: ő FÖLKÉSZÜLT!

14 000 kilométernyi föld alatti folyót találtak Kínában

Egy vadonatúj geológiai felmérés során több mint 3000 föld alatti folyót találtak a Kína délnyugati részén fekvő sziklás sivatagok alatt. Az újonnan felfedezett folyók együttes hossza nem kevesebb mint 14 000 kilométer.

A Kínai Geológia Hivatal legfrissebb jelentéséből kiderül, hogy ezeknek a föld alatti folyóknak összesen 300 000 négyzetkilométeres a vízgyűjtő területük, vízhozamuk pedig évi 47 milliárd köbméter, ami meg egyezik az ország második leghosszabb folyójának, a Sárga-folyónak az adataival.

Ezek a folyók tartalmazzák a sziklás sivatagi területek föld alatti víztartalékainak 70 százalékát, így háttérül szolgálhatnak a jövőben esedékes fejlesztéseknek.

Kína sziklás sivatagai főleg a délnyugati tartományok karszteróziós zónáiban vannak, illetve a déli Hszincsiang Autonóm Területen. Ezeken a vidékeken a víz könnyen beszivárog a talajba, miáltal a felszín kiszárad és elsivatagosodik.

A jelentés azt is megemlíti, hogy a kormány hatékonyabb módszereket kíván alkalmazni a sziklás sivatagok terjedésének megakadályozására.

Adoroslói Petőfi Sándor Általános Iskola elől az utóbbi egy évben több kerékpár is eltűnt. A tolvaj főleg a délutáni váltás ideje alatt garázdálkodik. Így tűnt el Gellér Éva ötödik osztályos tanuló kerékpárja is. Évi pár hétig gyalog járt iskolába, amikor apukája kalandos úton mégis visszaszerezte lánya biciklijét. Nagyon örültünk mindannyian, amikor olvastuk a Jó Pajtásban, hogy az őszi tárgysorsjátékon Évi kerékpárt nyert. Az új, csillogó kerékpárját csak biztonságos helyen hagyja, lezárva. (A képen a szerencsés nyertes látható.)

Brindza Beatrix, 6. osztály, Dorosló

Az év sportolói

Karolina

Anna

Már tartott a szünet, amikor december 26-án Óbecsén kiosztották az év legjobb sportolóinak a díszoklevelet és az ezzel járó érmet.

A 9–12 évesek kategóriájában első lett a harmadikos **Jeftenić Anna**, második pedig a hatodikos **Kalapos Karolina**. Mindketten a Zdravko Gložanski iskola tanulói.

Anna először kapta meg e rangos elismerést. A gondosan összegyűjtött érmek, díszoklevelek, a róla szóló írások azt mutatják, hogy megérdemelten vehette át a kitüntetését: van 63 arany-, 23 ezüst- és 10 bronzérme, tehát összesen 96! Ezeket mind az úszóversenyeken szerezte, de a halom díszoklevél közt sok olyan is van, melyeket zongora- és rajzversenyeken kapott. Eddig 32-szer írtak róla az újságok. Színkitűnő tanuló, a helyi zeneiskolában zongorázni tanul.

A szobájában beszélgetünk. A falon ott sorakoznak az érmek, díszoklevelek, le is fényképezem mellettük. Elmeséli, mióta úszik, milyen élményei vannak, mit jelent ez az elismerés, mik a tervei.

– Nagyon örültem, mikor megtudtam, hogy az év sportolója vagyok – kezdi Anna –, s boldogan fogadtam a gratulációkat az edzőmtől, Jovan Ječanskítól, a szüleimtől, a barátaimtól. Már négyévesen úsztam, de valójában azzal a céllal mentem az úszóiskolába, hogy megtanuljak úszni. Közben megszerettem ezt a szép sportot, s azóta is járok edzésekre. Hatévesen már érmelet nyertem. Megtörtént a nyáron, hogy egy nap két versenyen is ott voltam. Mégpedig a magyarkanizsai tiszai maratonon, ahol aranyérmet és serleget kaptam, s még aznap Jagodinán is versenyeztem, ahonnan szintén aranyéremmel tértem haza. Sokfelé jártam versenyezni, de legmesszebb: Újvidéken, Kruševacon, Nišben és Magyarországon. Nagyon szeretek zongorázni is, meg énekelni, táncolni, rajzolni. A táncsoportban is jó lenne táncolni, de nincs időm. Nagybecskerekben szeretnék tanulni, mert ott járhatnék edzésre, az a vágyam, hogy egyszer világbajnok legyek. Sok úszóbarátom van, a szimpátiám is úszó. Tanulok magyarul is, hogy tudjak beszélgetni: Bencével, Rékával, Csongorral, Áronnal, Lacival, az úszóbarátaimmal. Azt hiszem, tanító néni és edző leszek, ha nagy leszek – fejezi be Anna.

Karolina karatézik, s már ötödik alkalommal kapta meg e rangos elismerést. Először második, három évig első, s most ismét második lett. Szobája falát nem poszterek, hanem a versenyeken szerzett érmek díszítik. Nemrég hozta Szabadkáról a 117. és 118. aranyérmet.

Elmondja nekünk, ő hogyan fogadta az elismerést, miért jó karatézni. Azután élményeiről mesél, meg hogy hol, merre, járt versenyezni.

– Nagyon örülök az elismerésnek – halljuk Karolinától –, s mondhatom, a sok edzésnek, versenyezésnek meglett az eredménye. Még óvodás koromban itt volt nálunk egy barátom játszani, s mondta, hogy siet, mert megy karatéedzésre. Akkor nagyóvodások voltunk. Nagyon meglepődtem, hogy óvodás is mehet karatézni. Ugyanis megtörtént, hogy bántottak a fiúk, s apukám azt mondta, hogy majd, ha iskolás leszek, karatézhatok, hogy meg tudjam védeni magamat. Valamikor apukám is ezt a sportot űzte, sokat mesélt a versenyekről, edzésekről, s én is szerettem volna ezzel a sporttal foglalkozni. Még azon a héten beiratott, s azóta rendszeresen járok hetente háromszor a sportközpontba, a karatéklubba edzésre. Közben nagyon megszerettem, örülök az eredményeimnek, gyűjtöm a versenyeken szerzett okleveleket, érmelet. Az edzőm, Bunjevački Dragan arra tanít, hogy ne támadjunk, csak védekezzünk. Nagyon sok szép élményem volt a hat év alatt. Szívesen gondolkodom vissza a szegedi versenyre, amikor ott álltam a dobogó legfelsőbb fokán. Még ismeretlenek is gratuláltak, hogy nagyon szépen megcsináltam a mesteri katát. A csapatkataversenyen a basahídiak csapatában hiányzott egy lány, én ugrottam be, én vezettem őket, s harmadikok lettünk. Minden vágyam, hogy bejussak az országos csapatba, s erre minden lehetőségem megvan, ugyanis Trstenikben, az országos versenyen negyedik lettem. Szeretnék részt venni májusban Belgrádban, az Európa-bajnokságon. Különbőn tornatánárnő leszek, s megtanítom a diákokat karatézni, hogyha megtámadják őket, meg tudják védeni magukat.

Közben előkerül a karatéruha a fekete övvel, s a fényképezés kedvéért Karolina föl is veszi. Apukája meg megszámolja, hányszor is írtak róla az újságokban. Hetvenszer!

Gratulálunk Annának és Karolinának, s kívánjuk, hogy még sok-sok érmet szerezzenek a versenyeken.

Az én házam, az én várom

Itt kezdődik és itt fejeződik be a napunk. Az otthonunknak abban a kis szegletében, ami csak a miénk, ahol a mi dolgaink vesznek körül, bútorok, játékok, poszterek és füzetek. Ez a szoba a mi kis birodalmunk, ahová visszavonulunk tanulni, pihenni, szórakozni, ahol minden tárgynak ismerjük a helyét, s ha a szülők is beleegyeznek, akár fenekestől felforgathatunk benne mindent. A szobánk magán viseli személyiségünk jegyeit, s amikor felnövünk és új otthont teremtünk, ahol nemcsak egy helyiség, hanem az egész lakás a rendelkezésünkre áll, azt is a saját tetszésünk szerint alakítjuk ki. Hogy ki mennyire elégedett a saját birodalmával, s hogy egyszer milyen otthont szeretne teremteni magának, arról a szabadkai Sonja Marinković iskola hatodikos tanulóival, mégpedig Maruscsik Laurával, Toldi Violetával és Szudárevity Dániellel, valamint a hetedies Csabai Bettinával, Kerec Szuzánnal és Ágoston Judittal beszélgettünk.

– Otthon valahogy jól érzi magát az ember és mindent jó csinálni. A szobámban semmit sem cserélnék le, de hiányzik egy tévé, egy DVD-lejátszó és szeretném, ha a számítógép is nálam lenne. Házban lakunk, és míg benn minden megvan, a környezetet szívesen lecserélném szebbre, mert az is fontos. Ha nekem egyszer lesz házam, az a Kertvárosban lesz. Emeletes lesz, nagy kerttel, pázsittal és gyümölcsfákkal, kutyákat fogok tartani, és persze medencét is szeretnék – osztja meg velünk elképzeléseit Dániel.

Laurának is van külön szobája, aminek a barackszín, a kék és a barna adják meg a hangulatát, és bár jól érzi benne magát, szeretné, ha nagyobb lenne, valamint ha egy új szekrény kerülne a régi helyére és a padló-szőnyeget parkettára cserélné. Szinte min-

denben szabad kezet kapott, így a szobája az ő elképzelései szerint lett berendezve.

– Ha lesz saját konyhám, az világoszöld lesz, sok növényvel és egy nagy asztallal, külön ebédlőt viszont nem szeretnék. A nappalim falai világosbarnák lennének, a bútorok sötétbarnák, a fürdőszoba pedig kék. Ha arra kerülne sor, hogy be kellene rendeznem a házamat, valószínűleg nem fordulnék lakberendezőhöz – jelenti ki Laura.

– Jól érzem magam a szobámban, nagy és világoskék színű. Szeretném lecserélni az íróasztalt és jó lenne egy számítógép is. Három éve költöztünk ebbe a házba, előtte lakásban laktunk, de itt sokkal jobb. Tetszik a ház, otthonosnak érzem, s én választottam ki, hogy melyik is legyen az én szobám. Szerintem fontos a dekoráció is, a növények, képek, színes párnák, apró tárgyak – mondja Violetta. Ő emeletes házban szeretne élni, udvarral, kerttel, pázsittal és a medencére sem mondana nemet. A nagy házban egy kis konditerem és akár még egy szauna is helyet kaphatna. A világos helyiségek jobban tetszenek neki, ezért a legtöbb helyiség tágas lenne és világos színű.

Bettina is inkább házban szeretne lakni, mivel jelenleg lakásban élnek, és nem érzi olyan jól magát. Mint mondja, nem elég nagy a hely, nem tarthat állatokat és a kert is hiányzik. Ebben a kertben virágok nem lesznek, de medence, pázsit, hintaágy, kerti bútorok, és a kerti partikhoz grillsütő mindenképpen lenne benne.

– A mostani szobám elég kicsi, szeretnék új bútorokat, meg egy nagy plazmatévét is. Jobban szeretem a kicsit sötétebb színeket és a hangulatvilágítást, de azt sem mindenhol. A házamban a bútorok modern stílusú-

ak lennének, a hangulatot pedig gyertyákkal tudnám elérni, és az is tetszik, amikor apró halogénégők világítanak a mennyezetről. A hálószobában pedig lenne egy vízágy. A lakberendezőtől mindenképpen tanácsot kérnék, de nem mindenben hallgatnék rá. Például szauna meg kondisza nem kellene – mondja Bettina.

Szuzán szobájában a barna és fehér dominál, és bár semmihez sem kötődik különösképpen, a szekrényen kívül semmit sem cserélné le.

– Eddig csak lakásban éltem, de nem vágytam, hogy házba költözzek. Vagyis mindegy. Ha egyszer lesz egy házam, nem szeretném, ha túl nagy lenne, mert a kis házak otthonosabbak, ráadásul azt a sok helyiséget nem is tudnám hogyan kihasználni. Biztosan a modern stílus fog uralkodni, fehér falakkal és fekete bútorokkal, absztrakt képekkel és tárgyakkal. Lenne külön szobám a ruháimnak is, mint a filmekben, és a szauna is jöhet.

Judit szerint a szobája nagyon hangulatos, szeret ott lenni és van egy puha ágya is. Nem szereti, ha más határozza meg, hogy nézzen ki a szobája, a mostani elrendezés is az ő elképzelései szerint van, s a háza is úgy fog kinézni, ahogy neki tetszik.

– Én egyfajta békés hangulatot szeretnék teremteni az otthonomban, de lenne egy-két olyan helyiség is, ahol valamilyen élénkebb szín dominálna. Nekem is tetszik a modern stílus, de lehet, hogy lesz hagyományosan berendezett szoba is a házamban, ami földszintes lenne nagy udvarral. Nem szeretnék virágoskertet, de ültetnék fákat és medence is lenne – tudtuk meg Judittól.

Igaz-e, amit a Biblia Jézusról állít?

Vajon igazat beszéltek-e Jézus első tanítványai? Hitelesen mutatták-e be az újszövetségi írók a vele kapcsolatos eseményeket? Nem lehetséges, hogy utólag hozzáadtak vagy kihagytak egy-egy mozzanatot a valóban lejátszódtól eseményekből? Valóban szűz szülte volna Jézust? Valóban legyőzte a halált és feltámadt? Csakugyan borrá változtatta a vizet, megsaporította a halat és a kenyeret, lecsendesítette a vihart? Tanítványai határozottan hitték, hogy minden úgy történt, ahogyan a Bibliában olvassuk.

János, a „szeretett tanítvány”, szilárdan vallotta: „Krisztus már a világ teremtése előtt is létezett, én mégis saját szememmel láttam és saját fülemmel hallottam Őt. Kezeimmel pedig érintettem. Krisztus az élet isteni Igéje. Ő az élet, Istentől jött, velünk volt, s mi tanúságot teszünk arról, hogy találkoztunk Vele...”

Sem János, sem a többi tanítvány nem kételkedett abban, hogy rendkívül jelentős eseménynek voltak tanúi, olyan eseménynek, amely új alapokra helyezte az Isten és az emberiség kapcsolatát. Az Újszövetségben számos megdöbbentően képszerű, hitelesnek tűnő tudósítást találunk Jézusról, melyeket vagy maguk a szemtanúk, vagy a szemtanúkat személyesen ismerő emberek vetettek papírra. Pál apostol leveleiben például szinte minden oldalon újra és újra ismétlődő tanúságtételek olvashatók Jézus Krisztus haláláról és feltámadásáról. Amikor az Újszövetség könyveit írták, még mindig sokan éltek azok közül, akiknek emlékezetében olyan elevenen élhettek a Jézussal kapcsolatos események, mint sok mai ember emlékezetében a második világháború történései. Jézus meglehetősen ismert volt a zsidók köreiből. Amikor annak a sorsdöntő húsvétnek az előestéjén Jeruzsálembe érkezett, a város egész lakossága azt találgatta, mi fog vele történni. Amikor pedig a sötétség leple alatt elfogták, majd sebtében elítélték és kivégezték, mindenki tudatában volt annak, milyen jelentős esemény zajlott le szemük előtt. Ezrével voltak azok, akik elmondhatták: „Megtörtént. Én ott voltam, láttam.”

De az evangéliumok tartalmazzák azok tanúságtételét is, akikhez Jézus még közelebb állt. Vajon kételkedhetünk-e abban, hogy hozzátartozói és legközelebbi barátai igazat mondtak, amikor azt állították, hogy

Albrecht Dürer: A gyermek Jézus az írástudókkal

a Mester feltámadt? Ha igen, akkor mindannyiukat hazugoknak, az igazság meghamisítóinak kell tekintenünk. De ebben az esetben mivel tudjuk megmagyarázni a tényt, hogy szinte mindannyian keszkek voltak meghalni a Jézussal kapcsolatos meggyőződésükért? Honnan meríthették volna bátorságukat és belső boldogságukat, ha a Jézus Krisztusról szóló örömhír nem lett volna igazság? És mivel magyarázhatnánk az egyház robbanásszerű növekedését? A zsidók és a keresztények számaránya kezdetben harmincezer volt az egyhez, ám életvitelük, szemmel látható embertársi szeretetük folytán szüntelenül növekedett a keresztények száma. Aztán megjelenik a fanatikus tarzusi Saul, és drámai módon keresztény hitre tér. Az Újszövetség tudósítása szerint maga a feltámadt Krisztus jelent meg, s fedte föl neki magát. Saul ettől kezdve nem törődik többé a zsidók körében szerzett tekintélyével, rangjával, és egész életét az Evangélium szolgálatába állítja, mert mindennél többet ér számára a „Krisztus ismeretéből” származó öröm.

Jézus hatása döbbenetes volt. Nyilvános működése mindössze három évig tartott. A Római Birodalom egy meglehetősen távoli

zugában tevékenykedett. Harminc-egynéhány éves korában halt meg. Mégis megváltoztatta a világtörténelmet, s ma több mint egymilliárd ember Istent tisztel benne. Ha nem született volna meg, vajon kialakulhatott volna egy olyan tanítás, mint az övé? Melyik emberi elme lett volna képes ilyen eredeti és mélyreható kijelentéseket megfogalmazni: „Ne dobjátok az igazgyöngyöt a szemednek elé”, „Vedd ki a szálkát a szemedből”, „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré”, „Engedjétek hozzám a gyermekeket”?

Aztán itt vannak a példabeszédek: a tékozló fiúról, az irgalmas szamaritánusról, a királyi lakomáról... Elképzelhető, hogy ezeket valamilyen ismeretlen zseni találta ki? Pál apostol, akiről méltán állíthatjuk, hogy az emberiség egyik legnagyobb elméje volt, tömör és velős történetek helyett hosszú, nehezen érthető mondatokban hagyományozta ránk tanítását.

A többi újszövetségi íróknak szintén megvan a maga stílusa, nyelvezete s egyéb jellegzetessége. Ám ez a sokféleség is az egyetlen Tanítóra, Jézus Krisztusra utal.

Andrew Knowles:
Út a hithez című könyvéből

Szép Szó Műhely

Kiscsoport

Bölcshökészés

Nagycsoport

Pásztorjáték

Az idén is megrendezték Bácsfeketehegyén a Szép Szó Műhelyt. A tábort a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete rendezte. A táborvezető Lódi Andrea volt. A műhelymunkában 27 gyerek vett részt, akik Vajdaság különböző településeiről érkeztek. A hat napig tartó táborban komoly munka folyt, melynek eredményét a gyerekek a gálaműsoron mutatták be. A tábor 2009. január 5-étől 10-éig tartott. Téli és nyári Szép Szó Műhelyek vannak, ez volt a XX. tábor. A versmondók házbajnokságot is rendeztek, melyet 9-én tartottak meg.

Eredmények – első korcsoport (kiscsoport):

- I. hely: Bencsik Richárd (6. osztály), Topolya
- II. hely: Kovács Imola (3. osztály), Nagybecskerek
- III. hely: Brindza Beatrix (6. osztály), Doroszló

Második korcsoport (középső csoport):

- I. Tamás Krisztina (8. osztály), Bácsfeketehegy
- II. Csőke László (6. osztály), Hajdúújvár
- III. Szombati Dorottya (8. osztály), Bácsfeketehegy

Különdíjas: Petrás Ármin (6. osztály), Topolya

Harmadik csoport (nagycsoport):

- I. Nešić Máté (középkiskolás), Óbecse
 - II. Szarka Ákos (Kosztolányi Dezső Nyelvi Gimnázium), Bácsfeketehegy
 - III. Simonyi Lili (Kosztolányi Dezső Nyelvi Gimnázium), Bácsfeketehegy
- A házbajnokság zsűrijének tagjai: Pál Ágnes, Szatmári Melitta és Farkas Hajnalka.

A kiscsoport csoportvezetője Barta Júlia volt. A közép csoportot Molnár Róbert és Táborosi Margaréta vezette. A nagycsoport vezetője pedig Krekity Olga volt. A beszédtechnikákat Pál Ágnessel végezte minden csoport.

A táborlakóknak mindennap nehéz verstanulási feladatokkal kellett megbirkózniuk, este pedig közös játékban vettek részt.

A gálaműsorra szombaton (10-én) délután fél háromkor került sor. Itt bemutakoztak a házbajnokság első helyezett szavalói, a kiscsoport

Középső csoport

népköltészeti összeállítással, a középső csoport Radnóti-versekkel, a nagycsoport pedig a magyarságról és a hazáról szóló versösszeállítással szerepelt. Ezenkívül minden csoport bemutatta saját beszédtechnikai gyakorlatait.

A gyerekek a Lauenberg-otthonban szálltak meg. A csoportfoglalkozások, az étkezés és egyéb foglalkozások pedig a bácsfeketehgyi tűzoltóotthonban voltak.

A gálaműsorra a színházteremben került sor.

Én harmadszor vagyok a Szép Szó Műhelyben. Azért vagyok immár visszatérő táborlakó, mert megnyerték tetszésemet a színvonalas foglalkozások. Nagyon hasznosan töltöttük el az időnket. Ez a tábor bizonyítja, hogy tévé és számítógép nélkül is lehet jól szórakozni. Ebben a táborban sok visszatérő és hű barátot találtam.

Ezt a tábort minden jókedvű, kitartó, verskedvelő, szerepelni vágyó és barátkozós gyerekek ajánlom.

Brindza Beatrix, 6. osztály, Doroszló
Fotó: Brindza Ervin

Életexport a Marshoz

Választ kaphatunk arra a kérdésre, hogy van-e esély az életformák kicserélődésére a különböző bolygók között. Ellenőrizhető az a hipotézis, amely szerint a mikroorganizmusok eljuthattak a Marsról a Földre – vagy viszont –, például egy nagy becsapódási esemény során kirepülő kőzetdarabok belsejében „megbújva”.

A Fobosz-Grunt (Фобос-Грунт, magyarul Fobosz-talaj) az épülő orosz anyagminta-visszahozó űrszonda, melyet a Mars Phobos holdjára terveznek indítani. Az elnevezés utal a korábbi szondákra, a Fobosz-programra, melynek keretében két szovjet űrszonda indult a Mars felé, hogy tanulmányozza a bolygót és legnagyobb holdját, a Phobost. A szondák 1988 júliusában indultak Bajkonurból, a Mars közelében megszakadt velük a kapcsolat. Leszállóegységeket juttattak volna a Phobos felszínére. A mostani űrszonda néhány igen strapabíró földi élőlényt is magával visz a Mars holdjára.

A program 2001-ben kezdődött, a szonda az idén októberben indul Szozuz hordozórakétával, majd 2010 augusztusában ér oda. Feladata: egy rover (mintavevő jármű) eljuttatása a Phobos felszínére, mely egy esztendőn át marad működőképes, továbbá mintavétel 1 méter mélyből és mintahozatal a Földre. Az égitest felszínére való leszállás után az onnan begyűjtött talajmintákat 2012 júliusában juttatja el a Földre. A visszajövetben a Föld mellett elhaladó űrszonda egy kapszulába zárva dobja le a Phobosról hozott mintákat. A Lavocskin Intézet terveiben a teljes modul súlya a korábban tervezett 8 tonna helyett 2 tonna lesz. A visszatérő 100 gramm talajminta 5 cm átmérőjű, kerek, 2 cm vastag, hokikorong méretű kap-

szulában utazik. A Kínai Űrtechnológiai Akadémia bejelentette, hogy egy tudományos műszer elkészítésében közreműködnek a küldetésben. Egyúttal a részvétel mértékét megnövelve, külön űrszonda, a Jinghuo-1 építését határozta el, az orosz űrszondával közösen indítva. (Jinghuo-1, angol átírással Yinghuo-1; jelentése szentjánosbogár.) A kínai űrszonda önállósodva a Mars körüli pályára áll. Feladata a bolygó kozmikus környezetének tanulmányozása lesz.

A Fobosz-Grunt űrszonda fedélzetén, az amerikai Planetary Societyvel közösen végrehajtott LIVE (Living Interplanetary Flight Experiment) kísérlet keretében különböző, nagy tűrőképességű földi élőlények (például Szibéria talajából vett mikroorganizmusok) fognak utazni, majd a Földre visszatérni. A pánspermia elmélete szerint ugyanis különféle meteoritok belsejében így élőlények juthatnak át egyik égitestről a másikra.

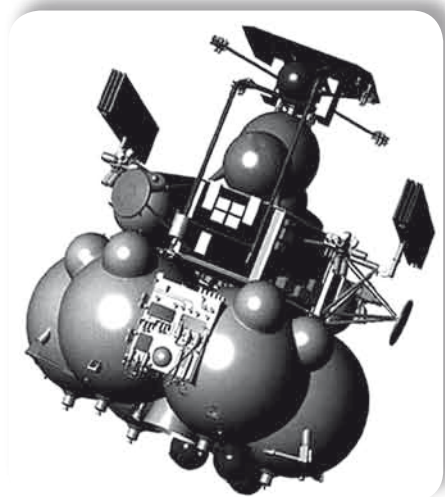
A Planetary Society és az Orosz Űrügynökség kutatójának, Alexander Zakarovnak a nyilatkozata szerint minden létező szabályt igyekeznek betartani a szennyezés megelőzésére. Tény, hogy még ha valamilyen manőverezési hiba miatt a Mars légkörébe is lépne és lezuhanna a Fobosz-Grunt, a mikrobák kiszabadulásának, túlélésének és elszaporodásának esélye akkor is igen kicsi.

Az „utaslistát” úgy állítják össze, hogy a tiszta tenyészetek ne legyenek alkalmasak az önálló marsi túlélésre, még akkor sem, ha valamilyen fatális hiba miatt lejutnának a felszínre. Ugyanakkor a tervekben szerepel a szibériai tundra talajában élő mikroorganizmusok utaztatása is. Ha valaminek a Földön, ezeknek lehet az egyik legjobb tűrő- és alkalmazkodóképessége. Ezt a

Alexander Zakarov a Phobos makettjével

téma nemzetközi szakértői nem tartják túlságosan szerencsés ötletnek. Felmerül az aggály, hogy nem követnek-e el súlyos hibát ezzel a kísérlettel. Eddig minden lehetséges erőfeszítéssel, a Marsra jutó űrszondák sterilizálásával meg szeretnénk volna akadályozni, hogy valamilyen földi életforma eljuthasson a másik bolygóra. Hiszen ebben az esetben „beszennyeznénk” az ottani környezetet. Azután már nem volna hitelesen vizsgálható, hogy volt-e ott a helyszínen kifejlődött élet, s ha igen, pontosan milyen. Van, aki a kísérlet különösebb tudományos hasznát is kétségbe vonja, ráadásul ezt a fajta utaztatást szerintük a Föld körüli pályán is meg lehetne oldani. Az biztos, hogy a Földön különleges életképességükről nevezetes mikrobák, miközben a lezárt biokonténerben – 30 kicsi, 3 mm átmérőjű csőben – megjárják a hároméves utat a Marsig és vissza, rendkívüli megpróbáltatásoknak lesznek kitéve. A kutatás célja az élet természetének jobb megismerése, az élőlények bolygóközi túlélési esélyeinek vizsgálata. Választ kaphatunk arra a kérdésre, hogy van-e egyáltalán esély az életformák kicserélődésére a különböző bolygók között. Ilyen módon talán ellenőrizhető az a hipotézis, amely szerint a mikroorganizmusok eljuthattak a Marsról a Földre (vagy viszont), például egy nagy becsapódási esemény során kirepülő kőzetdarabok belsejében „megbújva”.

A Fobosz-Grunt szonda

A Phobos, a Mars holdja (NASA)

Január 29.

Ma Adél, Ferenc, Valér, Etelka, Jónás, Szaléz, Szalók, Adelaida napja van.

Etelka

Dugonics András névalkotása az Etelka című regényében (1788), az Etele férfinévből, amely a germán eredetű Attila névnek vagy későbbi német Etzel származékának a régi magyar formája. A hun fejedelem germán, közelebről gót eredetű neve. A gót *atta* szó kicsinyítő képzős származéka. Jelentése: atyácska.

Jónás

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: galamb.

1876. január 29. (133 éve történt)

Budapesten 72 éves korában meghalt Deák Ferenc magyar politikus, akit kortársai a haza bölcsének neveztek megfontoltsága és tisztessége miatt. Az 1848. 4. 7-én megalakult első, a parlamentnek felelős, független minisztérium (Batthyány-kormány) igazságügyminisztere volt, majd a kormányzó Deák-párt vezetője. Ebben az időben Magyarországon jelentős ipari fejlődés vette kezdetét a nagybirtokrendszer fenntartása és a nagy tömegű szegény-paraszti réteg megmaradása mellett.

1860 (149 éve történt)

Megszületett Anton Pavlovics Csehov orosz drámaíró (Sirály, Cseresznyés kert).

Január 30.

Ma Gerda, Martina, Gellért, Orgona, Jácinta napja van.

Martina

A latin Martinus női párja. Jelentése: Mars Istenhez hasonló, merész, bátor.

Gellért

Germán eredetű név, a Gerhard, Gerhart névből származik. Jelentése: geryely, dárda, erős, kemény.

1818 (191 éve történt)

Megszületett Görgey Artúr honvédtábornok, emlékiratíró, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kiemelkedő alakja. Világosnál feltétel nélkül letette a fegyvert. Történelmi szerepének megítélése a mai napig ellentmondásos.

1995 (14 éve történt)

Meghalt Gerald Durrell brit zoológus és író, többek között a Családom és egyéb állatfajták című könyv szerzője.

Január 31.

Ma Marcella, János, Lujza, Péter, Ludovika, Geminián napja van.

Ludovika

Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinisított alakjának női párja. Jelentése: hírnév, háború.

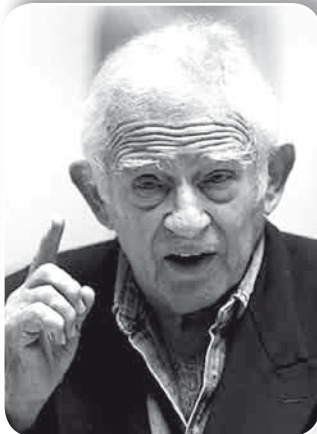
Gemián

Latin eredetű név, a Geminianus név rövidülése. Jelentése: iker.

1902 (107 éve történt)

Aradon megszületett Jávor Pál színész (Hyppolit a lakáj, Havi 200 fix, Fizessen, nagyszád!, Halálos tavasz, Egy csók és más semmi, A beszélő köntös).

1923 (86 éve történt)

Megszületett Norman Mailer amerikai író, akinek első és legsikeresebb regénye a Meztelenek és holtak, mely a világirodalom egyik legjobb háborús regénye is.

Február 1.

Ma Ignác, Kincsó, Brigitta napja van.

Kincsó

Jókai Mór névalkotása A jövő század regénye című művében. Ott helynév, az elképzelt őshaza magyar formájú neve, amelynek a kínai változata Jókai szerint Kin-Tseu. Ennek a forrása a King Csou ókori kínai tartománynev. A játékos alkotású irodalmi helynévből a 20. században lett női név. Jelentése: számomra ő a kincs.

Brigitta

Régi ív eredetű név. Jelentése: erős, erényes, magasztos.

Görgey Artúr

1976 (33 éve történt)

Münchenben 74 éves korában meghalt Werner Heisenberg német fizikus és filozófus, akit 1932-ben a mag- és atomfizika területén elért eredménye-ért Nobel-díjjal tüntettek ki.

1709. február 1. (300 éve történt)

Megmentették Alexander Selkirköt, azaz Robinson Crusoe-t, aki egy valószínű személy volt, csak a története hangzik másképp, mint ahogy Daniel Defoe megírta. Selkirk ugyanis nem hajótörés következtében került a Juan Fernandez-szigetcsoporthoz egyik kis szigetre. Fellázadt kapitánya ellen, aki ezért a szokásokkal ellentétben nem végeztette ki, viszont kitette az első útjába eső szigetre, némi élelem, szerszám és egy puskával társaságában. A legközelebbi hajó csak 52 hónap múlva járt arra, ez felszedte Selkirköt és hazaszállította Angliába.

Február 2.

Ma Karolina, Aida, Gergely, Johanna, Áron, Mária, Brúnó napja van.

Johanna

A János férfinév latin Johannes formájának a női megfelelője. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.

Brúnó

Ófelnémet eredetű név. Jelentése: barna, barnamedve.

1920 (89 éve történt)

Meghalt Szinyei Merse Pál festőművész (Majális).

1977 (32 éve történt)

Megszületett Shakira (eredeti nevén: Shakira Mebarak Ripoll) énekesnő.

Február 3.

Ma Balázs, Oszkár napja van.

Balázs

Latin-magyar eredetű név. Jelentése: királyi. Más magyarázat szerint az ismeretlen eredetű latin Blasio családnévből származik.

Oszkár

A régi germán Ansgar névből származó angol és skandináv névből ered. Elemeinek jelentése: isten(ség), dárda. Északi germán eredetű, jelentése: jó dárda. Ír-kelta eredetű, jelentése: szarvast kedvelő.

1468 (541 éve történt)

Meghalt Johannes Gutenberg (eredeti nevén Glensfleisch), német nyomdász, a mozgatható, kirakható betűkkel történő könyvnyomtatás feltalálója. 1397/1400 körül, Mainzban született. Az ő találmánya a fém-öntött, mozgatható és cserélhető betűkkel való könyvnyomtatás, és nem pedig maga a könyvnyomtatás, ahogy sokan (tévesen) hiszik. Kevesebb mint 50 példány maradt fenn a Gutenberg-bibliából.

Makón megszületett Galamb József gépészmérnök, a Ford Motor Company főmérnöke, a T-model megalkotója.

Február 4.

Ma Ráhel, Csenge, Jára, Jarmila, Johanna, Andrea, Veronika, Janka, Róbert, András, Gabriella, Gilbert napja van.

Csenge

Ismeretlen eredetű régi magyar személynév. Talán a cseng szóból származik, az -e kicsinyítő képző.

Jára

A Jarmila és Jaroslava szláv nevek önállóított rövidülése. Elemeinek jelentése: tavasz + kedves.

1573 (436 éve történt)

Megszületett Káldi György jezsuita bibliafordító, aki a Vulgata alapján elkészítette az első teljes, magyar nyelvű római katolikus bibliafordítást. A vidékünkön (Kamancon, a mai Sremska Kamenicán) majd százhusz évvel korábban készült ún. Kamanci biblia vagy Huszita biblia nem volt teljes, és nem is volt katolikus, hiszen huszita eretnek papok fordították.

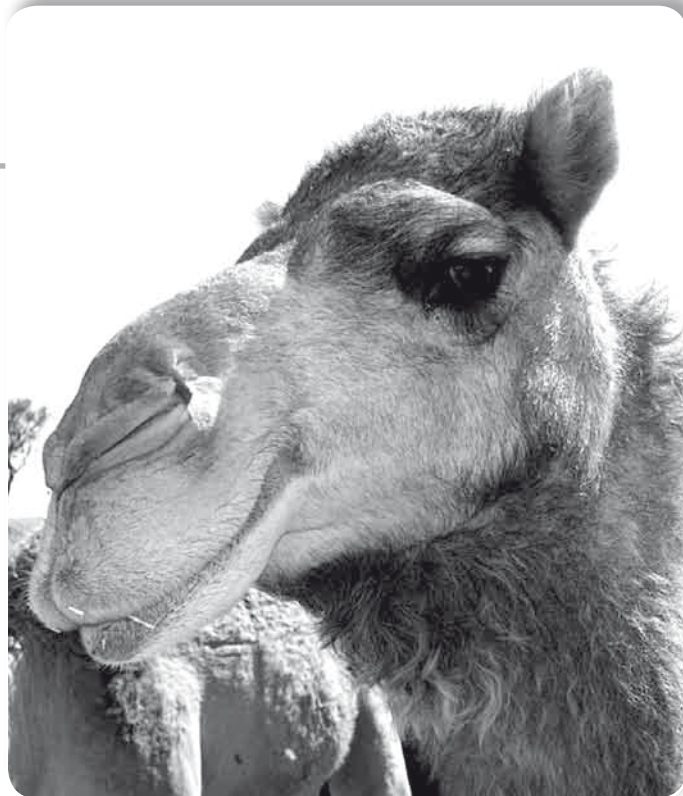
1948 (61 éve történt)

Megszületett Alice Cooper amerikai rocker.

Szeszélyes „sivatagi hajó”

Több mint ötezer éve szolgálja az egypúpú teve vagy más néven dromedár a sivatagi országok népeit. Nagyszerűen alkalmazkodott a sivatagi élethez: kérges talppárnái megakadályozzák, hogy belesüllyedjen a laza homokba. A rendkívüli hőséget éppúgy elviseli, mint a sivatagi éjszaka jeges hidegét. Hosszú szempillája és szőrös füle védelmet nyújt a kavargó homokkal szemben. Orrlyukát úgy be tudja csukni, hogy egyetlen homokszem sem kerül a légutakba. Ha szemébe por vagy homok hull, könnyimirigyei működni kezdenek, ilyenkor „sír” a teve. Alakja cseppet sem kecses. Az U alakban hajló nyaka, viszonylag rövid farka, megnyúlt feje, a törzstől csaknem teljesen elálló hátsó combja, valamint viselkedése és dallamosnak igazán nem mondható hangja csak fokozza az állat csúfságát. Rendes járása sajátosan peckes, s emellett minden egyes lépésnél feltűnően előre-hátra mozgatja a fejét. Ha azonban ügetésre kényszerül, a súlyos állat egyszeriben könnyednek, már-már szépnek látszik, Legalábbis tisztos távolból.

Az egypúpú teve egyáltalán nem válogatós. Éppen az igénytelensége a legnagyobb erénye: nincs olyan silány táplálék, amivel be ne érné. Hetekig él a legszárazabb, legkiaszottabb sztyeppnövényzeten, még azokat a tüskés cserjéket is bekebelezi, amelyeket a többi állat messziről elkerül. Ha nagyon éhes, ráfanyalodik még az állati ürülékre, datolyapálma-levelekből font öreg kosárra vagy gyékényre is. Kelet-Szudánban például a bennszülöttek sűrű tuskonövényvel védik kunyhóikat, mert a sivatag éhes hajója füvekkel befedett házaikat is képes ebédre elfogyasztani. Ivás nélkül – megfelelő étrend esetén – hónapokig is kibírja. Téves az az elképzelés, hogy a teve gyomrában vízszákván, vagy hogy a víz a púpban levő tartályban tárolódik. A púp zsirakkár, amely jócskán leapad, ha kevés az enivaló. Mulatságos látvány, amikor a szomszéd dromedárok víz közelébe érnek:

fejüket magasra szegik, félig lehunytt szemmel beleszimatolnak a levegőbe, fülüket hátracsapják, majd hirtelen futásnak erednek. Ivás közben testük szemmel láthatóan megduzzad, s amikor továbbhaladnak, hallani lehet, amint a gyomrukban összegyűlt víz kotyogó hangot ad. Tíz perc alatt annyi vizet szívnak fel, amennyit elveszítettek, így a girhesre fogyott állatok visszanyerik eredeti, egészséges formájukat.

A dromedárt igazságtalanul tekintik butának. Szeszélyes és változó hangulatú ugyan, de mint háta- és teherhordó állatnak nincs párja. Ha jól tartják, pihenőnap beiktatása nélkül három, sőt négy napig is bírja az erőfeszítést, miközben 500 kilométert tesz meg. Afrikában ezért zarándoktevének is nevezik. A Kairóból Szuezebe vezető vasútvonal elkészülte előtt a közlekedést mintegy hatszáz teve bonyolította le, amelyek állandóan úton voltak. Afrika északi és keleti részén mindenütt nagy számban tenyésztik, némelyik arab törzsnek több ezerre rúg az állománya. Az újszülött teve jól fejlett, bohókás, puha, gyapjas szőrű. Mihelyt megszárad, követi anyját. A kanca 13 hónapon át szoptatja csemetéjét, és ha kell, keményen védelmébe is veszi.

Fifi

Kedvenc háziállatom a kutya. Az anyémnek a neve Fifi. Anyu találta a határban, és hazahozta. Azóta felnőtt. Termete kicsi, a szőre és a szeme barna. Általában én gondozom. Fifi nem válogat, szívesen megeszik mindent. Sokat játszik velem. Ha eldobom a labdát, visszahozza. Jutalmul adok neki csontot. Ő ekkor örül. Ilyen az én kutyám.

Buják Judit, Bácskertes

Bundi

Akutyám neve Bundi. Ő kis növésű, hosszú szőrű, vajszínű. Nagyon hízelgő és aranyos kutya. Van egy labdája, amivel szeret játszani. Jó házőrző, mindig jelzi, ha valaki jön hozzánk. Ezért szereti az egész család. Szeretném, ha lenne kiskutyája. Büszke vagyok Bundira.

Bojcsity Melissza, Szabadka

Veszélyben a rénszarvasok

Híába tartja őket nagy becsben számos kultúra, és hiába olyan fontosak az északi vidékek vitalitása szempontjából, a rénszarvasok, amelyek Alaszkában, Kanadában, Szibériában és Grönlandon élnek természetes környezetükben, hamarosan veszélyeztetett fajjává válhatnak – elsősorban az olajkitermelés és a klímaváltozás miatt, állítja egy új könyv.

„A rénszarvas létfontosságú az északi ökoszisztémák számára” – mondta Justina Ray kanadai természetvédő, a *The Caribou and the North* című könyv társszerzője. „Mivel rengeteg mindenre van szükségük, elsősorban pedig kiterjedt érintetlen vidékre, ezek az állatok lakmuspapírként szolgálnak, hiszen ha róluk sikerül gondoskodnunk, az azt jelenti, hogy tudunk vigyázni a nagy nyomás alatt lévő tájegységekre.”

A rénszarvas az egyetlen olyan szarvasfaj, amelynél a hím és a nőstény is hord agancsot. Elképesztő, ahogyan alkalmazkodtak a léthez a hidegben, még a talpukon is nő szőr. Ők a legnagyobb testű szárazföldi állatok a messzi északon, amelyek megtanulták a létezését számos ökoszisztémában:

a tundrán, az északi erdőkben, a hegyekben és a sarkvidéki hósvatagokban. Egyes populációk hosszas vándorutakat tesznek meg, míg mások egész évben egy helyben maradnak.

A rénszarvasokat fenyegetheti az erdők kivágása, természetes élőhelyük kiszármányolása, illetve az ehhez kiépített úthálózatok léte, valamint a klímaváltozás. Az észak-amerikai csordák máris elvesztették területük legdélebbre eső harmadát.

„Sok észak-amerikai és európai gyerek az ünnepi mítoszok és legendák szerep-

lőjeként ismeri a rénszarvast” – mondta Ray. „Nem szabad viszont elfelejtenünk azt sem, hogy ezek az állatok fontos szerepet játszanak az északi félteke gazdag ökoszisztémájában. A szaporodási területek és más élőhelyek védelme segíthet megőrizni a rénszarvasokat a természet és az emberi kultúra számára is.”

Önéletrajz

1994. december 16-án születtem Zentán. Ez egy kicsit sablonos kezdés, az igaz. De semmi bevezető szöveget nem tudok mellékelni önéletrajzomhoz, mivel még nem érzem magam elég bölcsnek és érettnek, hogy mérlegelni tudjam eddigi életemet egy egyszerű mondatban.

Na, mindegy. A lényeg az, hogy megszülettem. És élek. Meg irtálok itt összevissza. Folytatom is tovább a „művem”. Ime:

Egészséges világrajtöttem alkalmával kiderült, hogy lányként ültem végig anyám pocakjában a kilenc hónapot, így a keresztségben és az anyakönyvben is egy szép női nevet kaptam: Kata lettem.

Kiskori képeimet nézve elmondhatom, hogy bájos csecsemő voltam, de első szavam már kevésbé volt elbűvölő: „bi”, ami az én másfél éves nyelvemen azt jelentette: bili. Később a biciklire is ezt a kifejezést használtam, de merem állítani, hogy közel a 14-hez, már nem keverem a toalettet a kerékpárral.

Bölcsi... hát az nekem valahogy kimaradt. Anya és apa nem ugyanabban a váltásban és időben dolgozott, így jobbnak látták egyedülétem idejére Moholról elhívni a mamámat, hogy vigyázzon rám.

A szüleim korán beavattak, hogy az élet = a világ megismerése és elfogadása. Két-három éves koromban el kellett fogadnom, hogy akár tengerre, akár Szegedre megyünk, az egész napot átsétáljuk. Ma már ez nem okoz gondot, sőt, megszoktam a pörgést, de akkor ez máshogy volt...

Ugyanis kitaláltam, hogy a tündérek (vagyis én is...) minden este 20.47-kor lefekszenek. Nem előbb, nem később: pontban 20.47-kor. Nem volt mese, nem volt tágitás: 20.47-kor. Megfürödtem, fogat mostam, miközben anya fonta a hajam, megnéztem a Rex felügyelőt, majd 20.47-kor lefeküdtem, és aludtam.

Na de, mikor elutaztunk... Itt közbejárt az a tény, hogy reggel anya megkérdezte:

– Kislányom, mit akarsz reggelizni?

– Sült krumplit!

– Hát... apáddal azt terveztük, hogy inkább péksüteményt eszünk reggel...

Túrtem és szenvedtem.

Délben:

– Kislányom, mit akarsz ebédelni?

– Sült krumplit!

– Hát... úgy gondoltuk, hogy veszünk majd valami szendvicset vagy hamburgert...

Nyafogás, toporzékolás, hisztizés.

Este:

– Kislányom, mit akarsz vacsorázni?

– Sült krumplit!

– Nekem jó, de akkor nem érünk vissza Zsuzsa nénihez (náluk aludtunk)

20.47-re...

– Úgyis akkor már aludni fogok!...

De nem úgy lett. Igaz, hogy megkaptam a sült krumplit, de aztán még sétáltunk a sétányon, és 10 óra körül, mikor már „elfáradtak a lábacskaim”, visszamentünk Zsuzsa néniékhez.

A vendégszobában volt egy óra. Ehhez apa gyorsan odaszaladt, és másfél órával hátrébb hajtotta, hogy a kis tündér (vagyis én...) ne szenvedjen, ha észreveszi: később feküdt le az „előírt”...

Ennek a bogaras szokásomnak az vetett véget, hogy négyéves koromban megszületett az öcsém, így nem volt annyi idejük a szüleimnek engem kényeztetni.

De nem is volt gond, mert elkezdődött az óvoda. Magdi óvá néninek hála, se a kiscsoportban, se a nagycsoportban nem volt egyetlen unalmas délután se. Mindig készültünk valamire: őszi műsor, karácsonyi ünnepség, farsang stb. Ak-

kor olyan „nagyak” éreztem magam, mikor büszkén kiállva a többiekkel együtt mondtam a verset, viszont visszanezve a fényképeket, épp’ oly’ kicsi voltam, mint ma.

Na, megint csak lefirkantom, ami eszembe jut... Ugorjunk gyorsan az első osztályba!

Alsóban ugyanúgy fent hordtam az orromat, mint az oviban (meg most...). Büszke voltam, hogy már nagycsoportban tudtam elég folyékonyan írni-olvasni, így kissé lenéztem a többieket, akik nem tudták első osztály első napján leírni a nevüket... Most bocsánatot kérek tőlük!...

Ugyanolyan magasságban hordva a fejemet jártam zeneiskolába, azzal a gúnyos lenézéssel a szememben, hogy: „Na, mit szóltok hozzá? Én megyek zongoraversenyre, ti meg nem!” De ne részletezzem tovább!

Azt azért még hozzátesszem, hogy 3 km magasan repültem a Föld felszíne felett, mikor Gergely tanító bácsitól ötöst vagy dicséretet kaptam.

Rengeteget csiszolódtam alsóban, nemcsak agyilag meg lelkileg, hanem fizikailag is. Ez alatt horzsolásokat, leverte térdeket, megkarcolt ujjakat értek, meg azt, mikor megrepedt a könyököm...

Emlékszem, negyedik voltam, nagypénteken történt. Elhatároztam, hogy most vagy soha, megtanulok görkorizni.

A sors úgy hozta, hogy soha ne tanuljak meg. A korcsolyával ráestem a könyökömre, ami aztán igen csúnyán elkezdett fájni. Ünneplévé nem volt rendelés az egészségházbán, így húsvéthétfő utáni nap mentünk röntgenre. Ott kiderült, hogy a könyököm kis híján levált a karomról, de nem történt semmi maradandó károsodás. Mivel azonban a csontoknak össze kellett forniuk, így egy teljes hétig gipszet voltam kénytelen hordani a bal karomon. Azért hangsúlyozom ki, hogy a bal karomon, mert csak azzal a kezemmel tudok írni...

Lelki traumáról nálam szó se lehetett, a gipsz ellenére is ugyanúgy firkáltam a bal kezemmel, ahogy most is firkálok életem homokszemnyi szakairól, ahe-lyett, hogy a tömör és tárgyilagos megfogalmazásra ügyelnék.

Ötödikbe érve a gőgös szokásaimat többnyire elhagytam, de a gúnyos fölényesség és a föld fölött való járás többnyire megmaradt, így én is „nagyak” éreztem magam a felsőbb osztályokban.

Osztályfőnököm és magyartanáróm Mária Valéria lett, aki próbálta összetartóvá kovacsolni drága osztályunkat. Hála neki, az osztálytársaim és én számos versenyen vettünk részt, ahonnan több-kevesebb sikerrel térünk haza. De abban, hogy én tényleg megtudjam, milyen „értékes” vagyok, még számos tanárnak volt rengeteg része.

Hogy megjutalmazzam(?) magam, ötödikben beiratkoztam fuvólára, ami a kezdeti lustaságom után igen jól ment. Hogy megnehezítsem a magam dolgát, hatodikban klasszikus táncot is elkezdtem tanulni, de egy év három hónap után abbahagytam. Szép volt, elég volt. Helyette aerobikozom, amiben az a jó, hogy nem versenyszerű, így bizonyos időközönként nem kell magam terhelni felesleges stresszel.

Nyolcadikba érve, mit várok? A ballagási fényképezkedést, a bérmálkozást, a ballagást és a vizsgabált. Az, hogy hova megyek tovább, az a jövő zenéje, mert hát érdekel ez is, az is, amaz is, meg jó lenne járni ide, oda, meg amoda, aztán el kellene végezni ezt is, azt is, amazt is, no, meg a magánéletemre is gondolni...

És tessék, megint elkövettem azt a hibát, hogy össze-vissza írok... Jaj... befejezem:

Remélem, hogy a sors és az élet jó irányba sodor, és bízom abban, hogy mindig ilyen vidám és bohókás leszek, mint mikor ezt az önéletrajzt leírtam.

**Tóth Kata, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

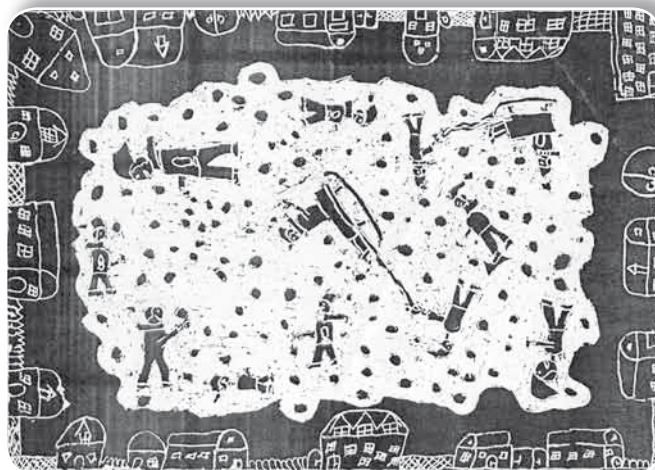
Kire ütött ez a gyerek?

Megszületésem után már a kórházban találgatni kezdték a látogatók, hogy kire is hasonlítok.

Az anyukám persze azt gondolta, hogy órá, az apukám azt, hogy órá hasonlítok, a nagyszüleim pedig lehetséges, hogy magukat látták bennem. Ahogy cseperedtem, egyre ügyesebb és ügyesebb lettem. Amikor valami jót csináltam, mindig azt mondta apukám, hogy „ez a gyerek olyan, mint én”. Az apu neve többször volt emlegetve. Mikor már akkora lettem, hogy el tudtam pakolni a ruháimat, anyu mindig azt mondta, hogy olyan vagyok, mint apa: ő se rakja el a ruháit. A tatámnál sokat sakkoztam. Ilyenkor nagyon örült, mert azt mondta, olyan jól vág az agyam, mint a borotva, és azt csakis őtöle örökölhettek. Egyedül anyu az, aki nem hasonlítgat már senkihez, mert mindig azt mondja, ez a gyerek saját magára hasonlít, és nem is kell, hogy bárkire is hasonlítson vagy bárkinek is megfeleljen.

Így vagyok én, aki vagyok. Ilyen külsővel és belső tulajdonságokkal, és nem is akarok megváltozni senki kedvéért sem.

**Földi Tamás, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Téli örömök. Szerencse Dóra szabadkai tanuló munkája

Kata, a szomszéd lány (Egy macska memoárja)

Imádom a Mennyországot! Már negyedik éve, hogy meghaltam, mégis jobban érzem magam, mint az életben! Mert nekem, Salemnek, bizony, kemény sorsom volt...

Egy kedves, középkorú házaspár macskájának voltam a gyermeke. Miután megszülettem, anyámat eladták vagy meghalt. Nem tudom, bár az igazat megvallva, sose tudtam megérdeklődni a nyelvi különbségek miatt. Szó, ami szó, nagy nehezen anya nélkül bár, de végül is felnőtt kandúrrá serdültem... Ekkor jött életemben a nagy csavar: a gazdámék munkát kaptak Magyarországon. A gyerekeik is kirepültek a fészekből, így az év nagy részét egyedül töltöttem a házban. Általában ünnepekkor és hosszú hétvégeken hazajöttek, de az már nem volt az igazi... nem labdázta velem, nem cirógattak, nem becézgettek, maximum néha öntöttek egy kis Whiskast a tálamba, és úgy gondolták, ezzel elősegítették fennmaradásomat... Egy-két év múlva, egy szép márciusi napon, ahogy feküdtem a frissen zöldellő, és üde illatot árasztó fűben, fülem egy számmomra ismeretlen, de kellemes hangra lett figyelmes:

– Jé! De szép cica! – mondta egy kis barna hajú lány.

– Vigyázz, ne fogd meg! Még összeszedsz valami bacilust – figyelmeztette egy valamivel magasabb fekete hajú asszony.

– Az igaz, fekete, szóval balszerencsét hoz! Jaj, és ma van péntek, 13-a! – kiáltott fel a kislány, majd visszazaladt a házba.

Két héttel később újra hallottam azt a kis vékony hangot. Aztán egyre sűrűbben, sőt, a hang tulajdonosát is megismertem: valami Kata, aki minden reggel megy oviba.

Majd egy szeptemberi napon azt mondta, nekem ez a Kata:

– Megyek az iskolába!

Iskola... az meg mi? Úgy beszélt róla, mint valami paradicsomról, majd az idő elmúltával kínzókamraként emlegette. Akkor ugyan mi az igazság? Ezt sose tudtam meg, de három évvel később megtudtam egy s mást Kata életéről.

Tél volt, azt mondták rá az emberek: február. Előző év nyarán vettem magamon észre, hogy erősen hullik szép, selymes, fekete szőröm, s a helye kipirosodik. Na, erre a „februárna” már elég ronda voltam, egy nőstény macska sem akart szóba állni velem, még a zabgyerekek is kiközösítették... Épp jöttem haza az utca túloldaláról (egy cica újból kikoszarozott!), mikor látom, hogy Kata a házuk elé letette az iskolatáskáját, ráült, és vár.

– Szia, Salem! – ugrott fel és elém futott.

Nem ugrottam el, mert 1. nem volt erőm; 2. nem féltem tőle; 3. már megszoktam... ugyanis, mikor az a fekete hajú asszony nem volt otthon, Kata mindig kijött, és babusgatott.

– Jaj, Salem – cirógatott. – Nehéz az élet! Látod, te is milyen szép kandúr voltál, és most hogy nézel ki... én is otthon felejtettem a kulcsom, nem bírok bemenni, pedig hoznék neked egy kis pástétomot, úgyse szereted, te meg olyan gebe vagy... Jaj, de cuki vagy, hogy dorombolsz! Kár, hogy nem fogadhatunk be, de anya nem szereti a cicákat... Meg még tanulnom is kell ma! Nehéz a negyedik... Jé, milyen szép szürke a szemed! Hogy csillog! Hát a bajszod? Az is kihullott? Látod, te beteg vagy, én meg bánatos, hogy nem lehetsz az anyém, mert akkor meggyógyítanálak.

Ekkor jött az az Anya nevezetű néni, Katát beengedte, engem meg elzavart. Szomorúan elmentem a Bara menti nádasba, hátha talállok egy döglött egeret. Nem leltem. Lefeküdtem a földre, és elaludtam. Szomorú volt az életem, de hálával tartozom Katának, hogy utolsó napomba egy kis vidámságot csempészett. Mivel hiszek a reinkarnációban, remélem, hogy a következő életemben meghálálhatom neki.

**Tóth Kata, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

**Tündérszép Ilona és Árgyélus királyfi.
Gellér Éva doroszlói tanuló rajza**

Önjellemzés

Most egy nagy és nehéz feladat előtt állok, ugyanis önjellemzést kell írnom, ami nem könnyű dolog. Sok mindennel nem vagyok tisztában, nemhogy magammal. Lássunk neki!

Rémes vagyok, egyszerűen rémes! Ha a tükörbe nézek, próbálok úgy magamra gondolni, hogy szép vagyok, de ez sajnos nem sikerül. Tele vagyok pattanásokkal, problémákkal. A hajammal sem vagyok megelégedve. Összefogva unalmas, szétengedve szokatlan. Az sem tetszik, amikor a fülem mögé teszem, és az sem, ha nem. Ha hajpántot teszek fel, akkor meg nem áll jól. Ha fejem búbjára teszem fel a hajam... – na az talán áll valahogy ezen a rémes fejemen. De levágni sem érdemes, mert úgy még rondább lennék! Mosni sem szeretem ezt a kócot a fejemen. A testalkatom sem a legjobb (de ezzel én ki vagyok békülve), ilyen volt eddig is, és ilyen lesz ezután is. Mindenki azt hajtogatja, hogy „Dóri, te milyen sovány vagy!”, „Nem kéne elmenned egy hizókúrára?...” Pedig vannak nálam soványabbak is. Nem érdekel, hogy mások mit mondanak, mert szerintem nem vagyok sem sovány, sem kövér. Gyűrűket sem hordok. Nyakláncot sem. Pedig szeretnék, de nem szoktam meg, és ezért nem áll jól. Nekem semmi sem áll jól! Nem vagyok sem nőies, sem fiús, inkább semleges vagyok. Az arcom és a felső részem lányos, a lábaim és a kezeim fiúsak. Van, akik azt mondják szép vagyok, de én ezzel nem értek egyet. Sokszor az ellenkezőjét mondom, ha rólam van szó, de van, amit elfogadok. Nem szeretem, ha ellenkeznek velem, de ha így alakul, akkor inkább igazat adok, hogy vége legyen a háborúskodásnak, Jólesik, ha dicsérnek. Azt hiszem érzékeny típus vagyok, de ez egyáltalán nem látszik meg rajtam. Általában kedves és rendes vagyok, de van, amikor kihúzzák belőlem a durvábbik feletem. Szoktam másoknak segíteni, és jólesik, ha nekem is segítenek. Van, amikor lusta vagyok bármit is csinálni, de van, amikor a semmittevésre is lusta vagyok. Ez általában ritkán történik velem. Szorgalmas is tudok lenni, mert ezt a fogalmazást is megírtam (kicsit hosszúra sikeredett, de nem baj), pedig nem igazán volt kedvem hozzá. És íme, itt van!

**Triznya Dóra, 7. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras**

Így élünk mi...

1. kép

Piros ruhában vagyok, amit nagyon szeretek, mert kitűnök a szobában. Éppen az ebédemet várom. A kedvenc székekben ülök. Ezt a széket azért kedvelem, mert lehet rajta hintázni, enni és tornázni. Már a hajamat tépem, mert anya még nem rakta elém a főételt, a paprikást. Ezért odaképelem a tányért magam elé, tele paprikással, és úri módon szűr-csölgetek. Le akarom húzni a terítőt, de előbb meggondolom, hogy jó ötlet-e. Jól kigondoltam, inkább nem teszem meg.

2. kép

A kertészruhában vagyok. A nővérem, Emma kapott egy új kerékpárt. Természetesen engem kért meg, hogy próbáljam ki. Én persze teljesítettem a kérését, meghozta Emma papucsában, amit nagyon szeretek. Tudom, virágos mintázatú, de nagyon kényelmes. Elkezdtem gyorsítani a kerékpárral, mert a szemembe világított a nap. Épp az árnyék felé hajtottam, mikor megjelent a fényképező bácsi. Égnek állt a hajam, nem hagyott nyugton, csak zavargászott. Én feldühödtem, és még jobban gyorsítottam, majd oda-kiabáltam neki:

– Ha le akar fényképezni, siessen!

3. kép

Középen állok. Kicsivel magasabb vagyok az osztálytársaimnál. Azért van ilyen széles mosolyom, mert megtanultam úszni, és a tanárom megdicsért, milyen jól és helyesen úszom, s az oklevél is dagasztotta a büszkeségemet. Anya a lelátóról nézett. Majdnem sírva fakadt. Szerettem volna tovább itt maradni, de nem lehetett, mert haza kellett indulni a tanítás miatt.

4. kép

Népviselőben állok. Próbáljuk, hogy jó-e a csizma. Melegem van, mert sok a ruha rajtam. Kislingelt ing a sípujjú, amire még nincs rávarrva a piros szalag. A mama csak most kezdi. Megjegyzem, nagyon nehéz rávarrni, mert vastag, kikeményített az ing és a szalag is. Ezután jön a piros ruvrszlik, alatta pedig a fekete nadrág. Még jó, hogy nem születtem lánynak, mert ha belegondolok, milyen nehéz az a sok péntó és a többi kellék, azt mondom magamnak: – Jézus Mária!

**Szítás Tamás, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

RÜGYFAKADÁS

A felelés – katasztrófa!

A felelés a diák számára lehet öröm, sikerélmény, boldogság... De hol van az a diák? Legtöbbünk számára ez a dolog szorongás, félelem, olykor kudarc. Persze ez attól függ, hogy felkészültünk-e az órára vagy sem.

A hét második napján a sietéstől ziláltnan érkeztem meg a suliba. Már megszólalt a csengő, amely jelezte a földrajzóra kezdetét. Berohantam a terembe, és bevágtam magam a második padba. Előkerestem a táskámból a földrajzfüzeteket, hogy kihasználjam az alkalmat az ismétlésre. Próbáltam átnézni az eddigi tanulmányokat, mintha két perc alatt be lehetne pótolni egy-két tanulást. A tanáró belépett a terembe, hirtelen mozdulattal az asztalra tette a naplót, majd titokzatosan végigkémlelte az osztályt. Úgy futott rajtunk végig a tekintete, mint vihar előtt a szél a réten! Aztán határozottan kijelentette:

– Ma felelés!

Derült égből a villámcsapás! Lapozni kezdte a naplót. Ettől ereinkben megfagyott a vér. Zakatolt a szívem az izgalomtól:

– Csak ne én! Csak ne engem! Ígérem, ha most nem felelek, legközelebbre megtanulom!

Kinyílt a napló. A névsor szerinti hatodik felelt. Majd a tizedik következett. Aztán, mint valami természeti csapás előhírnöke – az én nevem hangzott el! Felálltam, s a lábam nem érzett biztos talajt, mintha földrengés lett volna! Kimentem a térképhez, hogy megmutassam Európa határait, de a térkép most olyan hatalmasnak tűnt, hogy elvesztem Európában! A tanáró elégedetlenkedett, és a helyemre küldött. Ez nagyon elszomorított. Szemrehányást tettem magamnak, amiért lusta voltam tanulni. Elkeseredetten ültem, de megkönnyebbülést is éreztem: átestem ezen a katasztrófán is!

Természetesen (mint minden hasonló helyzetben) most is megfogadtam, hogy ezután mindig készülni fogok az órákra. Szerintetek lehet nekem hinni?!

Kosaras Elizabett, 6. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér

Egy ötös, amire nem vagyok büszke

Egy nap azzal kezdte a szerbtanáró az órát, hogy bejelentette, a következő héten dolgozatot írunk. Rögtön azt gondoltam, hogy ezt nagyon jól megtanulom, mert kell a jó jegy a félévi eredményemhez.

Aznap persze nem tanultam, mert úgy éreztem, van még időm tanulni, majd a hét végén bemagolom. A baj csak az volt, hogy én teljesen elfelejtettem az írásbeli felmérőt. Vasárnap este jutott eszembe, hogy hétfőn pótóra, kedden pedig dolgozat. El akartam kezdeni a szerb tanulását, amikor megláttam, hogy még az olvasmány kérdéseire sincs meg minden felelet, időm meg nem volt, hogy lefordítsam az összes elbeszélést, és még a feladatokat is megcsináljam. Ideges lettem, de aztán, amikor már ágyba bújtam, eszembe jutott valami: a puská! Végül az is egy „jó” megoldás, hogy ne kapjak egyest. Másnap megszerkeztem a barátainóimtól az összes jó megoldást. Volt még egy délután, hogy megtanuljam, de az kevés volt, mert különórára kellett mennem. Összesen fél órám volt szabad, ez idő alatt megírtam a suflit. Izgatottan mentem az iskolába, nagyon félttem, hogy rajtakap a tanár a puskázáson. Elérkezett a várva nem várt szerb óra. Nagyon figyeltem, hogy a tanáró mikor, merre néz. A szerencse az volt, hogy a másik osztály dolgozatát javította, így nem tudott ránk figyelni. Mindent átmásoltam a búncéduláról, és beadtam a füzetet.

Az óra végén nagy megkönnyebbüléssel mentem ki a tanteremből, de csalódtam is magamban. Nem kellett volna ezt tennem. Soha nem fogok megtanulni szerbül. Lehet, hogy többet ért volna egy becsületes kettest kapni?!... Mindegy most már... E dolgozat eredménye egy ötös lett, amire nem vagyok büszke?

Takács Enikő, 7. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Tél

*Megjött a tél, hideg,
én is fázom, idebenn.
Behozom a tűzifát,
s megrakom a nagy kályhát.*

*Alszik a gyerek a szobában,
ég a tűz a kályhában.
Kinn esik a hó,
csilingel a szánkó.*

Jánosi István, 6. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Ha iskola nem lenne...

*Ha iskola nem lenne,
minden máshogy menne.
Nem kellene hétkor kelni,
és nyolckor iskolába lenni.*

*De azért mégis jó, hogy van,
mert kapuja mindig tárva van.
Itt köszörülük az eszünk,
és ettől okosabbak leszünk.*

Juhos Eliza, 6. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

Kedves Pajtások!

Igaz, hogy minden írásunkban akarva-akaratlan valamit elmondunk magunkról, ma mégis főleg a bemutatkozó szándékkal készült fogalmazások közül válogattam. Tehát önéletrajz, önjelentés és ezeknek ötletesen megcsavart változatai kerültek a mai Rügyfakadásba. Itt van például az **adai Tóth Kata** nagyon szellemes és jól megszerkesztett önéletrajza, meg a másik bemutatkozása... macskaperspektívából. **Triznya Dóra (Zentagunaras)** szabályos önjelentése mellett a képekről élénk álló **Szitás Tamás (Doroszló)** írása, vagy a *Kire ütött ez a gyerek?* című fogalmazás (**Földi Tamás**), amelynek hőisében a hozzátartozók a saját tulajdonságaikat vélik fölismerni. Nem nehéz megfejteni, mit árul el magáról egy-egy tanuló felelés előtt, közben és utána, pláne, ha ezt nagyszerűen megírja, mint a mai munkatársaim tették.

A héten küldött fogalmazásokat, verseket a következőknek köszönöm:

Csantavér: Bazsó Valentin, Fekecs Emese, Firic Adrianna, Forgó Valentin, Földi Tamás, Gábor Emese, Huszár Andrea, Kis Györgyei Tímea, Lassú Csenge, Puskin Viktor és Szeles Emese;

Doroszló: Bence Izabella, Brindza Beatrix (2 írás), Diósi Linett (4 írás), Gellér Ági (2 írás), Gellér Eszter (3 írás), Kocsis Réka (3 írás) és Sitás Emma (3 írás);

Nagykikinda, Fejős Klára iskola: Juszán Viktor;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Bálint Tímea.

A fentiekhez hasonló írásokra várva üdvözetét küldi:

Tomán Mária

Visszatekintve az elmúlt nyolc évre...

Hogy elszállt ez a nyolc év! Már nyolcadikos lettem! Nem is emlékszem rá, hogy kerültem ide, olyan gyorsan múlik az idő.

Sok olyan barátot találtam, akire sokáig fogok emlékezni. Első osztálytól kezdve próbálok megfelelni az elvárásoknak, ami néha nem igazán sikerül.

Ebben a nyolc évben annyi minden történt velem, jó, rossz, de mégis jobbra a szép élmények fűznek ide, és maradnak meg bennem. Ez alatt a nyolc év alatt sok mindent megtanultam. Sajnos nincs időgép, vissza már nem lehet hozni a régi szép időket. Az iskola... az iskola az olyan hely, ahova kötelező járni, még ha sokunknak nincs is kedve hozzá. Csak itt lehet tudást szerezni.

Ha most ezt a nyolc évet, amit együtt töltöttünk idáig, elébem tennék, mint valami mozifilmet, lehet, hogy könnyes szemmel nézném végig, mert ha majd elválnak útjaink, ami hamar itt lesz, lehet, hogy sok társammal évekig nem is fogok találkozni.

Mit is mondhatnék még? Hirtelen nem jut semmi más az eszembe, mint hogy elraktározom ezeket a csodálatos szép éveket, amelyeket együtt töltöttünk el.

Bálint Tímea, 8. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Virág
Gašparić
Krisztina
zentai tanuló
munkája

Madagaszkár – még egyszer

(és nem utoljára)

Egy nemrég napvilágot látott toplista szerint a legsikeresebb, legnézettebb Afrika-film a magyar Kertész Mihály (Michael Curtiz) által rendezett Casablanca, amely a világ összes városának összes csehójából pont Rick bárjában játszódik, méghozzá abban az időben, amikor Marokkó sok-sok csirkefogó gyülekezőhelye volt. De afrikai színhelyű film – igaz, nem dráma – a Madagaszkár című animációs alkotás, amelynek első epizódja 2005-ben tarolt a moziban, rengetegen vásárolták meg az állatmese DVD-változatát is. A legjobb rajzfilmes csapatok: Shrek-trilógia, Némó és a haverok (Némó nyomában), Verda-istálló (Verdák), Macskafogók, Játékhadserg (Toy Story). Nos, ezen a toplistán elfér a Madagaszkár első, de a második epizódja is, amely remekre sikeredett.

Micsoda team! Alex az oroszlán, Marty, a zebra, Melman, a zsiráf, Glória, a víziló és a többiek: Julien király, a Pingvin-kommandó... A film első eresztésének gyártói tudták, hogy lesz folytatása a dáridónak, talán nem is egy. Az újabb epizódra három és fél évig vártunk, ami nem hosszú idő, mert az animációs alkotásokat nem lehet, nem szabad néhány hónap alatt összecsapni. A cím azonban megtévesztő, mert a színhely most nem a csodálatos sziget az óceánban, hanem a fekete kontinens, Afrika, a szavanna. Emlékezzünk: az első epizód arról szólt, hogy az egyre veszélyesebb terepeken is a

legfontosabb a barátság, az összetartás és a tolerancia. De hát minden nagy kaland egyszer véget ér: barátaink elhatározzák, hogy visszatérnek a biztonságosabb New York-i állatkertbe, ahol nem gond, hogy mi lesz reggelire, ebédre és vacsorára. Mindenki megunta a madagaszkári őserdőt, gyerünk haza, határozzák el magukat a haverok.

A Dream/Works stúdió nagy animációs dobását 2005-ben Eric Darnell és Tom McG-

A 2005-ös esztendő legaranyosabbjai visszatérnek, azaz visszatérnének az egzotikus szigetről a New York-i állatkertbe, de a landolás nem sikeres, a kedvenceink az afrikai szavannában találják magukat...

rath rendezte. Ők ketten bíztak a sikerben. Megvolt a mese: az állatkert néhány lakója szökési próbálkozásuk után a természetvédő aktivisták nyomására szabadon választott magának „hazát”, ám nem Afrikában kötnek ki, hanem Madagaszkáron. A film a csetlés-botlásait követi nyomon. Az alkotás világszerte 530 millió dollárt termelt, habár többen azt hangoztatták, hogy a Madagaszkár gyenge árucikk, nem ér el „pixari” magaslatokat. A sztori betétdala, az I Like To Move It, Move It (Riszálom így is, úgy is) rádiósláger lett. A mókás figuráknak népszerű színészek kölcsönözték a hangjukat (Ben Stiller, Chris Rock, David Schwimmer, Jada Pinkett Smith stb.).

Szóval – kalandok Afrikában! Az újabb utazás terve a pingvinek agyából pattan ki. A csapat négy frakkos tagja be akarja bizonyítani, hogy tud repülni, evezőtollak nélkül is. Helyrepofoznak egy repülőgépet – a szigeten találnak rá –, és a haverokkal együtt a levegőbe emelkednek. Igen ám, de a hajtóművek egytől-egyig felmondják a szolgálatot s emiatt kényszerzuhanást hajtanak végre a repülőgép pilótái. A szavannák messze esnek New Yorktól, de hát valamennyien onnan származnak, a makimajmok földjéről (kivéve a pingvineket). Barátaink először futhatnak össze szabadon rohangáló rokonaikkal. De a gyökereket kutatva arra jönnek rá, hogy bizony nagyon nagy a különbség a nagyvárosi betondzsungel és az afrikai őserdő között. Minden összegubancolódik, minden megváltozik, mindenkinek valakivel meggyűlik a baja. Jól megírt történet, természetesen megvan az esély a folytatásra, ami nem maradhat el.

Obamának daloltak a sztárok

Beyoncé

Félmillió ember előtt rendezték meg január 18-án Washingtonban a Barack Obama beiktatása alkalmából szervezett két és fél órás szuperkoncertet. A We Are One (Egyek vagyunk) elnevezésű könnyűzenei eseményen Obama és felesége, Michelle, valamint lányaik, Sasha és Malia is megjelentek.

A koncerten a legnagyobb zenei sztárok, köztük Stevie Wonder, Bruce Springsteen, a U2, Beyoncé, Mary J. Blige, Jon Bon Jovi,

Tiger Woods

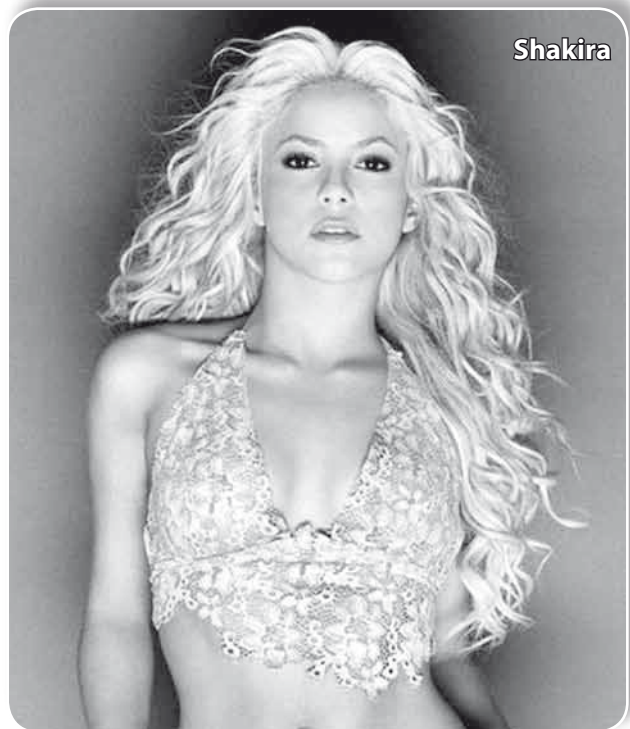
Usher

Sheryl Crow és Shakira is fellépett. Olyan hollywoodi hírességek mondtak összekötő szövegeket, mint Denzel Washington, Jack Black, Queen Latifah vagy Tom Hanks.

Bono, a U2 énekese szerint Barack Obama győzelme az ír, az európai, az afrikai és a palesztin álm megtestesülése volt. A koncerten maga Obama is felszólt, ugyanazon a helyen, ahol Martin Luther King mondta el híres, I Have a Dream (Van egy álmom) nevű beszédét 46 évvel ezelőtt.

Bruce Springsteen egy teljes gospelkóruossal énekelte a The Rising című számát, Mary J. Blige Lean on Me című dalára pedig állítólag még Obama lábai is mozgásba jöttek. Sheryl Crow és Herbie Hancock jazzénekes a Black Eyed Peas oszlopos tagjával, will.i.am-mel adta elő Bob Marley legendás számát, a One Love-ot. Nem ők voltak a rendezvény legmeglepőbb alkalmi formációja: Usher, Shakira és Stevie Wonder is összeálltak, hogy együtt dalolják el a Higher Ground című számot.

A koncert végén Beyoncé az America the Beautiful (Gyönyörű szép Amerika) című számot adta elő könnybe lábadt szemmel, mögötte pedig az összes megjelent híresség felsorakozott.

Shakira

Kirabolták a 4 For Dance-t!

– Ezek voltak a legfontosabbak. Számunkra felbecsülhetetlen értékű ruhadarabok.

Mint elmondták, úgy vélik, nem egy fanatikus rajongó lovasította meg a jelmezeket és azt sem tartják valószínűnek, hogy a tettes(ek) tudatosan utaztak az utcai viseletnek alkalmatlan ruhák megkaparintására. Az pedig meg sem fordult a fejükben, hogy egy zárt és őrzött parkolóban megtörténhet egy ehhez hasonló eset, ezért hagyták a járműben a cuccokat. Mindenesetre bizakodóak, hogy az elkövetők valamilyen módon visszajuttatják a számukra fontos, de másoknak biztosan értéktelen holmit, hiszen a rengeteg ismert és a készülő új tánchoz szeretnék még használni a jövőben.

A fiúk ugyanis számos fellépést terveznek az idén, és egy igazi nagy durranás is tervbe van véve: kiderült, hamarosan egy fantasztikus produkcióval rukkolnak elő a Besh o droM zenekarral karöltve.

Feltörték autójukat, és meglovasították fellépőruháikat is. A Cool Live műsorában a Csillag születik sztárjai szomorú hírt közöltek a nézőkkel. Reggel ugyanis döbbenet vették észre, hogy az éjszaka folyamán feltörték az autójukat, a benne lévő értékeknek pedig lába kélt.

A srácokat pótolhatatlan dolgoktól fosztották meg, többek között a produciókhoz használatos öltözékek is eltűntek.

BAFTA-jelöltek 2009-ben

2009. február 8-án adják át a Brit Akadémia film-díjait – Clint Eastwood filmje, az Elcserélt életek nyolc jelölést kapott, többek között olyan fontos kategóriában, mint a legjobb film, és rendezőként Clint Eastwood, főszereplőként pedig Angelina Jolie is nyerhet.

Hat kategóriában esélyes Ron Howard filmje, a Frost/Nixon – a rendező, illetve az egyik főszereplő, Frank Langella is vihet haza BAFTA-díjat.

Két Arany Glóbusz után újabb díjat nyerhet Kate Winslet is – Leonardo DiCaprióval játszik Sam Mendes A szabadság útjai című filmjében, mely további három

kategóriában jelölt. Három jelölést kapott a Mamma Mia!, és egy-egy kategóriában nyerhet a Trópusi vihar, Indiana Jones és A Vasember is.

Legjobb film

The Curious Case of Benjamin Button
Frost/Nixon
Milk
The Reader
Slumdog Millionaire

Főszereplő színész

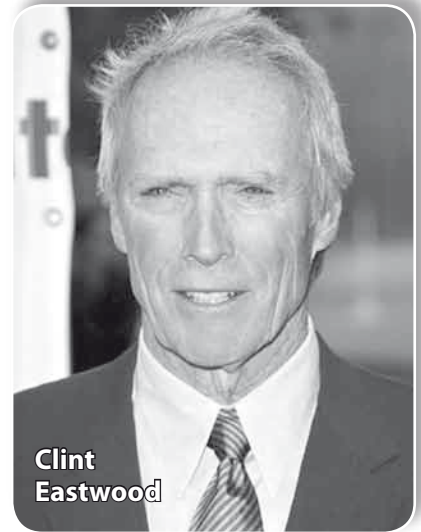
Frank Langella – Frost/Nixon
Dev Patel – Slumdog Millionaire
Sean Penn – Milk
Brad Pitt – The Curious Case of Benjamin Button
Mickey Rourke – The Wrestler

Főszereplő színésznő

Angelina Jolie – Elcserélt életek
Kristin Scott Thomas – I've Loved You So Long
Meryl Streep – Doubt
Kate Winslet – The Reader
Kate Winslet – A szabadság útjai

Mellékszereplő színész

Robert Downey Jr. – Trópusi vihar
Brendan Gleeson – Erőszakik
Philip Seymour Hoffman – Doubt
Heath Ledger – A sötét lovag
Brad Pitt – Égető bizonyíték

Mellékszereplő színésznő

Amy Adams – Doubt
Penelope Cruz – Vicky Cristina Barcelona
Freida Pinto – Slumdog Millionaire
Tilda Swinton – Égető bizonyíték
Marisa Tomei – The Wrestler

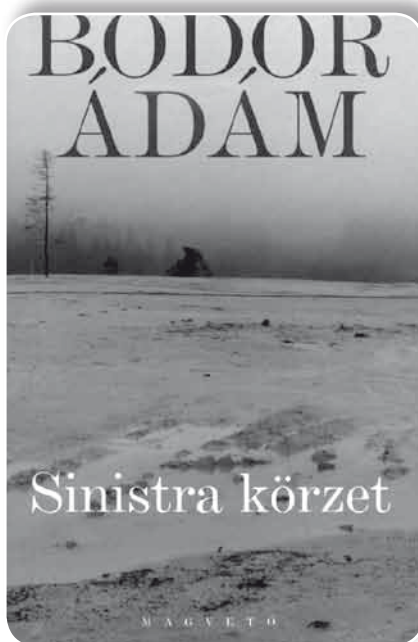
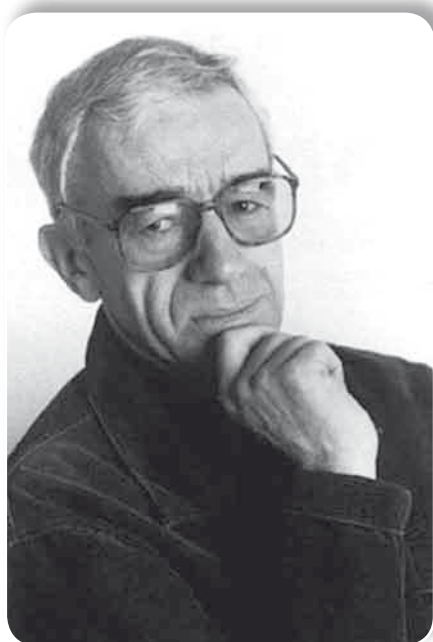
Rendező

Clint Eastwood – Elcserélt életek
David Fincher – The Curious Case of Benjamin Button
Ron Howard – Frost/Nixon
Stephen Daldry – The Reader
Danny Boyle – Slumdog Millionaire

Bodor Ádám

Sinistra körzet

(Részlet)

*Kedves Olvasó
Tanulók!*

Első megjelenésekor, 1992-ben, igen nagy figyelmet keltett Bodor Ádám (1936) Sinistra körzet című regénye. Valahol a Kárpátokban, egy Dobrin nevű helyen a középpontjában, működik egy telep. Az emberek látszólag szabadon élnek itt, de igazából a teljes rabság állapotában tengetik életüket. A regény egyszerre mutatja meg a mindenkori diktatúrák működési mechanizmusát, s mutat egyetlen helyre, az egykor kommunista Romániára. Bodor Ádám ugyanis erdélyi származású író: 1982-ben települt át Magyarországra. De számotokra ez egy ismeretlen múlt világ. Azért nem árt, ha az embernek van történelmi tudata, s a műveltséghez is hozzátartozik a történelmi elmélkezést készsége. Olvassátok el a közölt részletet, amely a regény 2008-as, új kiadásának első fejezeteit jelenti.

Jó olvasást! Kellemes élményeket!

Bence Erika

1. (Borcan ezredes esernyője)

Két héttel azelőtt, hogy meghalt, Borcan ezredes magával vitt terepszemlére a dobrini erdőkerület egyik kopár magaslatára. Arra kért, tartsam nyitva a szemem, főként az út menti berkenyés bozótot figyeljem, megérkezett-e már a csonttollú madár. Ősz közepe volt, a cserjés idegen hangoktól zsi bongott.

Az erdőbiztos szemléje máskülönben abból állt, reggelente ellátogatott a medvészetbe, szemrevételezte az állományt, majd hazatérőben végigbaktatott valamelyik hegyháton, s miközben magába szívta a rezervátum bódító csendjét, a völgyek mélyéről áradó patakzúgást, jelentést fogalmazott a látottakról. Most azonban járatlan ösvényeken, a hegyi vadászok útjelzéseit követve egyenesen titkos kilátóhelye felé tartott. Állítólag megjelentek a csonttollúak, nyomukban az erdővidéket telente meglátogató láz, amelyet Sinistra körzetben ki tudja, miért, tunguz náthának neveztek.

Borcan ezredes a tetőn kőből rakott, mohával bélelt pihenőhely várta, közelebe érve jégesőkre való, bőrből készült

hegyivadász-ernyőjét a fűbe ejtette, megoldotta köpenyét, és mindjárt kényelembe helyezte magát. Sapkáját is levetette, nehezeknek néhány zuzmótól tarka követ dobott rá, aztán hajadonfőtt, szélben lobogó hajjal, rezgő fülcimpákkal órákon át meredt távcsövével a keleti látóhatárra.

A fenyvesből éppen csak kibukkanó bérc már a Pop Ivan gerincéhez tartozott, messzire el lehetett róla látni a határon túlra, a ruszin erdővidék egymást követő kék vonulataira. A legutolsó halmok mögül, talán már a róna messziségéből sötét füst emelkedett, az égbolt nagy részét keleten, mintha máris az éjszaka közelélnék, lila függöny takarta. Ahogy a nap emelkedett, tompultak a távoli színek, s amikor a völgyek kiteltek a délután opálos fényeivel, az erdőbiztos eltette messzelátóját, vette a sapkáját, jelezve, hogy a szemle véget ért.

Soha nem derült ki, megpillantotta-e a túloldali lankákon azt, amit keresett, a csonttollú vagy a bokorról bokorra közelítő tunguz nátha valami más jelét, és az sem, miért pont engem, az egyszerű erdei

gyümölcs-gyűjtőgető idegent vitt magával aznap az ukrán határra.

Hazafelé menet már az aljban megkérdezett, láttam-e csonttollút. Amikor azt feleltem, úgy rémlik, igen, kettőt vagy hármat, azt mondta, akkor meg fogja rendelni az oltásokat.

Már a laktanya közelében jártunk, amikor esernyőjét megint a fűbe ejtette – egyébként ő volt az egyetlen hegyivadász, aki a nyirkos erdőket télen-nyáron ernyővel a hóna alatt járta –, és újra elővette tokjából a távcsövet. Túl a patakon, a kifakult őszi réten éppen arra haladt el a vörös kakasnak nevezett idegen. Lábalával a földet alig érintve, kevélyen lépdelt a mezsgyén, amely az erdőt a kaszálótól elválasztotta, piros haja, szakállja föl-föllobbant a fekete fenyők előtt. Borcan ezredes addig követte messzelátójával, mígnem eltűnt egy sereg sárgán villogó nyírfalevél között. Akkor halkán, szinte bizalmasan megszólította:

– Mondja csak, Andrej. Nem hagytak mostanság véletlenségből magánál egy kis csomagot? – Aztán amikor látta, mint ha nem is érteném a kérdést, bután mere-

dek rá, hozzátette: – Mármint számomra valami apróságot. Mondjuk egy frissen fogott halat.

Bár a kérdés furcsa volt – még furcsább az, hogy válaszom, miszerint nem tartogatok számára semmiféle csomagot, mennyire elkedvetlenítette –, bizonyára elfelejtettem volna az esetet. Csakhogy nem sokkal ezután fölkeresett a gyümölcsbegyűjtőben a vörös kakasnak nevezett idegen. Kezében párával befutott tasakot lóbált, alján kevés vízben egy hal villózott, mindez az erdőbiztoszt illette volna meg. De Borcan ezredes akkor már nem élt.

Sinistra lakói jobbra sötétbarnák vagy feketék, a szókeség ritka, vörös közöttük pedig egyáltalán nem akad. Kivételek a rezervátumbeli kantinos kislány, Bebe Tescovina számított, akit messzire világító berkenyeszínű hajáról mindenki ismert a környéken. Ezért, ha valahol vörös ember tűnt fel, minthogy arrafele a hajfestés sem volt divat, mindjárt tudni lehetett, csak átutazó idegen.

A vörös kakas egyszerű vándornak mutatkozott, könnyű léptekkel szelte át a lejtőket, haja, szakálla, mint az égő csipkebokor, hol itt, hol ott lobbant föl a fekete fenyves alatt. Ősz közepén, csipkebogyóérés idején, a korai fagyokkal egyszerre érkezett; egy reggel csak ott sötétlettek idegen gyártmányú gumicsizmája nyomai a deres ösvényeken.

Cingár, keszeg ember volt, ukránul, románul, magyarul vagy cipszerűleg egyaránt rosszul beszélt, és valószínűleg tisztességesen egyetlen errefele használatos nyelven sem tudott. Járása is olyan kevély és magabiztos volt, mint aki nem az idevaló népekhez tartozik. Amellett egész idejét a szabadban töltötte, mintegy jelezve, csak azért csatangol naphosszat a Sinistra mentén, hogy a körös-körül pipáló hegyormokat csodálja.

Dobrin környékén, ahol az idegen mondhatni naponta tiszteletét tette, a Sinistra vize patakokra ágazott, meredek völgyek mélyültek a Pop Ivan oldalába. A vízmosások mentén szögesdróttal borított acélrudak, betonoszlopok, őrtornyok, csapdákkal teli árkok kanyarogtak föl a sziklás hegygerincre: a magasban, a vízválasztón húzódott a határ. A kerítések, árkok, akadályok szövedéke csak egy hatalmas hegyszorosban nyílt meg rénszyre,

ahol a régi földút átbukott a túloldali lejtőkre, amelyek már észak idegen fényében áztak.

Az utat ott kék-sárga sorompó zárta el, közelében kicsi őrszoba állt és egy kopott tábori sátor, tele didergő katonával. Ez az egy határátkelőhely működött Sinistra körzetben, a sorompót itt is csak hetente egy alkalommal emelték fel néhány órára, méghozzá mindig csütörtök délelőtt. Ilyenkor helyet cseréltek a katonai járőrök, hogy a fegyverbarátság jegyében a határsáv két oldalán egymás területét is végigfűrkésszék, ugyanakkor áthaladt az a két vagy három civil jármű, amely az útvonalat kormányzósági engedéllyel igénybe vehette.

A vörös vándor, bár haja, öltözeke, gondtalan délceg tartása messziről elárulta, hogy külföldi, mégsem csütörtökön bukkant fel először, hanem egy szombati napon. Az erdei kápolna bontásán dolgozó kőművesek találtak egy reggel lábnyomaira, délután Géza Kökény éjjeliőr – aki nappalait álmatlanul a falu szélén egy magaslesen töltötte – elevenen is megpillantotta, ereszkedőben a Pop Ivan lejtőin. Úgy látszik, mint a szél, csak úgy szabadon járkált a sövények, drótakadályok között. Az aljban többször is igazoltatták, ám iratait – vélhetően hamisak voltak – a hegyivadászok mindig rendben találták.

Barna gumicsizmát viselt, amolyan zöld kordbársony kivágásokkal televarrt szűrke posztózekét, amelyet a Pop Ivan túlsó lejtőin hordanak, hajadonfőtt járt, keskeny karimájú, kék vércsetollal díszített kalapja hosszú pánton lógva a hátán fityegett. Feje búbján tarajos vörös haj lobogott, alján két oldalra fésült hetyke szakáll.

Mivel névről senki sem ismerhette, kezdettől fogva, hogy a nappal is vigyázó éjjeliőr megpillantotta – mindjárt el is keresztelte – az egyszerű és sokatmondó vörös kakas név ragadt rá. Vállán átvetve veretektől, rézcsatoktól ékes tarka borjúbőr táskát hordott, jobb kezében, homályosan áttetsző műanyag tasakot lóbált, amelyben, mint valami ezüsthajú hal, fényes tálca fickándozott. Néha megállított erdön vagy mezőn dolgozó embereket, eladásra kínálta nekik, holott tudhatta, tálcát arrafele nemigen használnak az emberek. Egy darabig találgatták, igazából mit

is akarhat: az emberek vásárlókedve felől puhatólózik, avagy csak barátkozó oldalukról kívánja megismerni a helybelieket. A hegyivadászok vagy másfél napon át nyakra-főre igazoltatták, aztán úgy látszik, leintették őket, többet ügyet sem vetettek rá. Ilyen pompázatos külsővel, még ha nagyon erőltetné is, emberfia ügynöknek, kémnek el nem szegődhet.

Az erdők alját reggelente már dér szűrítette, vagy egy-egy futó éjszakai havazás, a hamvas halmok messzire mutatták a nyomokat, amelyek rendszerint a Pop Ivan felől vezettek Dobrin irányába. Vándorútján az idegent néha véletlenségből egy sereg csonttollú madár kísérte. Ez a madár olyankor költözik a Sinistra völgyeibe, amikor nyomában észak felől már a tél dermesztő szelei közelednek. A fakó réteken lépdelve, feje fölött a kavargó madarakkal, az idegen mintha nem is Ukrajnából, hanem valami régi képeskönyv lapjáról keveredett volna a hazai tájra.

A csonttollú egyébként nem kedvelték errefele; kövel hajkurászták, a szemfülebbje egyszerűen leköpte őket, azt tartották, ahol a madarak seregestől megjelennek, követi őket a tunguz nátha. A láz, ami a végén Borcan ezredest is elemész-tette.

Szegény még a halála előtti valamelyik utolsó napon is fölkeresett – ilyesmit igazán nem sokszor tett –, és szinte könnyörögve faggatott a bizonyos csomag felől.

– Mondja, Andrej, de becsületszavára. Nem hagytak magánál egy tasakot? Benne egy hal, semmi egyéb. Nem baj, ha megette, csak mondja meg.

Bár megesküdtem neki, tekintetében a gyanakvás és neheztelés homályával távozott, aztán többet nem is találkoztunk. Nemsokára Nikifor Tescovina, a természetvédelmi terület kantinosa újságolta, az erdőbiztos eltűnt. Medvészek és ezredesek ittak nála a kantinban, ő mindenről tudott. Hamarosan azt is ő hozta hírül, Borcan ezredesre rátaláltak földobott talpakkal egy csupasz hegytetőn. Sajnos nem idejében, tátott szájában már egy madár fészkel. Később valaki a halottat odaszögezte – csakis hegyivadásznak öltözött pecér lehetett –, kezén át szuronyokat döfött a földbe, lábát pántokkal fogta a kövek közé, nehogy a griffmadarak elragadják.

RTS digitál, avagy: digitalizálódik a hazai tévé...

A szomszédos országok egy részében már teljesen áttértek a földi műsorok digitális sugárzására, olyanok is vannak, ahol már nem is sugározzák az analóg változatot. De miről is van szó, és milyen módon érinti ez a kedves nézőt?

Azonnal tisztázzuk: azt, aki kizárólag a kábeltevéen keresztül kapja a műsort, illetve azt, aki kizárólag műholdról, a parabolaantennából kapja a jelet (Digi TV, Total TV), semmi módon nem érinti a változás, tehát észre sem veszi, illetve észre sem vette, hiszen Magyarország már meg is történt a váltás.

A dolog azokat érinti, akik a tetőantennával célozgatják Szentest, Csávolyt, vagy ki tudja melyik Magyarországi földi adót, illetve a közeljövőben várható áttérés után nézni szeretnék a hazai tévék (szerbiai azaz belgrádi valamint a vajdasági – újdéki műsort). Hamarosan ugyanis nálunk is áttérnek a digitális földi műsorsugárzásra (ezt DVB-T-nek rövidítik, szemben a műholdas digitális sugárzással, aminek DVB-S a rövidítése, a T a terrestrialt, azaz földit jelzi, az S pedig értelemszerűen a satellite-t, azaz műholdat).

Mi a különbség a két sugárzási mód között? Rossz kérdés. Inkább azt kéne kérdezni, mi benne a hasonló. Hiszen különbség annyi van, hogy könnyvet lehetne róla írni (írtak is a szakik jó néhányat).

A hasonló viszont az, hogy – miután beszereztük és felszereltük a műsor vételéhez szükséges átalakítót, az ún. set-top-box-ot, bekötöttük az antennakábel és a tévékészülék – ismét megjelenik a képernyőn a kép, ezúttal azonban „rizsa”, vibrálás, zavarok nélkül, ha pedig korszerű, mondjuk TFT- vagy plazmatévénk van SD- vagy netán (a drágább, de sokkal jobb) HD-felbontással, akkor a kép szinte tökéletes lesz.

Azért csak szinte, mert a HD (nagy felbontású, 1080 képsoros) tévéműsor sugárzására

nálunk még várni kell egy keveset. Ha viszont a Magyar Televízió, ill. az Antenna Hungária valamelyik adóját célozzuk meg tetőantennánkkal, akkor – egy kis szerencsével, hiszen ott is még csak próbálgatják – akár igazi, borotvaéles, telített színű HD-műsorban is részünk lehet. Ez azonban a jövő zenéje, és a legtöbb néző számára egy a várható komolyabb befektetések közül.

Tehát: az átváltás nálunk is megkezdődött. Nem árt, ha fölírjuk valahova, jól látható helyre: a jelenlegi ütemterv szerint 2011 az az év (már 2009-et írunk!), amikor a tévéadók átállnak a digitális földi sugárzásra, s ezzel egyidejűleg leállnak az analóg műsorsugárzással. Ami azt jelenti, hogy annak, aki nem készült föl, bizony eltűnnek a földi műsorai...

Tatjana Čitić, az RTS (Szerbiai Televízió) digitális műsor sugárzásával megbízott felelős szerkesztője így látja a dolgok alakulását:

– A kísérleti digitális sugárzás már nagyban tart. Most az tudja a digitális jelet képpé alakítani, aki a földi (tető)antennájával az Avala adóról (27 UHF), illetve az Iriški venac adóról (31 UHF) érkező műsorokat egyébként is fogni tudja. Ha a tetőantenna szabályosan, jó beállításal és jó minőségű kábelekkal van felszerelve, akkor megfelel a digitális jel vételéhez is. Ha a nézőnek újabb generációs (általában plazma vagy TFT) tévéje van, akkor annak nagy valószínűséggel beépített földi digitális vevője (ún. DVB-T tunere) is van. Ha még sincs, vagy eleve egy régebbi tévé szeretnénk a digitális műsort nézni, akkor szükségünk lesz egy DVB-T set-top-box-ra is, ez egy dobozka, hasonló a műholdvevőhöz, meg amit csinál, az is hasonló: a beérkező digitális jelet átalakítja analóg jellé, olyanra, ami eddig az antennából jött (na jó, scart is létezik a világon). Szép, de akkor mi értelme az egésznek? Rossz tévékészülékkel nézve – semmi. De az egészet úgy találták ki, hogy a következő tévénkkel (hiszen a mostani, bármennyire is jól működjön, előbb-utóbb bedöglik, ma pedig már aligha érdemes a régi készülék javíthatni) már a mostaninál nagyságrenddel szebb (ha már nem jobb...) műsort nézhessünk. A set-top-box műszaki áruházakban kapható, ára jelenleg 2000 dinár körül van, vagy annál is kevesebb.

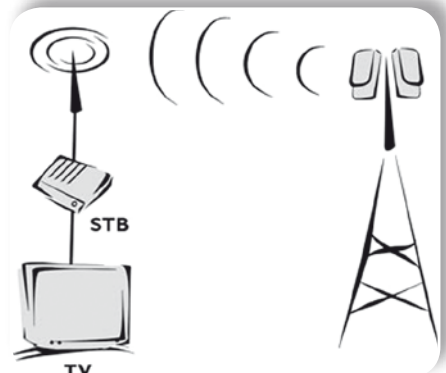
Van még egy újdonság a hazai tévéműsor sugárzásban:

– Akinek ADSL2+ modem internetje van, az (egy kis szerencsével, mert ez a szolgáltatás egyelőre nem mindenhol lehetséges) rákapcsolódhat a Telekom Srbija IPTV szolgáltatására (lásd a Jó Pajtás kb. fél évvel ezelőtti cikkét IPTV Szerbiában címmel). Ezen keresztül is nézheti az RTS Digital műsorát (és még sok más műsort, a kábeltevé szolgáltatáshoz hasonlóan), de akár számítógépen is nézhetünk, ha beszerünk egy DVB-T kártyát (itt meg kell jegyezni, hogy a nálunk kapható TV-tuner kártyák többsége már jó ideje tartalmazza ezt az egységet), s ezzel dekódoljuk a „szabad” nézhetőségű földi digitális csatornákat.

Ez a „szabadon” (kódolatlanul) sugárzott állami tévéműsor fölvet egy érdekes lehetőséget. Nem én találtam ki, úgy tíz-egynéhány évvel ezelőtti agyszüleményről van szó, időszerecségek azonban azóta nem csökkent, sőt! Azt a vitát lehetne a népakaratnak megfelelően lezárni, hogy fizessünk-e az állami tévé szinte senki által nem nézett (erre a megállapításra ismerőseim körében végtelen villámanként jutottam, a tévéseknek erről biztosan más a véleménye, de a következő javaslattal pontot lehetne tenni erre a vitára is) műsoráért. Javaslattunk: tessék szépen kódolni az állami tévé műsorát is, lehetőleg valami nagyon jó és feltörhetetlen kódolással, aki pedig nézni akarja, annak dekóderes set-top-box-ot adjon a tévé, és az (természetesen, mivel „megrendelte” a műsort) fizessen is érte. Azonnal kiderül majd, hány nézője is van valójában ezeknek a csatornáknak... Bennünket, „nemnézőket” pedig hagyjanak ki a játékból.

Lám, mi mindenre lenne jó a digitális sugárzású földi tévé. Persze, ha nem lenne kényelmesebb megjártani az ártatlankát, és minden hónapban a villanyszámlával begombolni a lakosságtól a „tévéadót”. Azt pedig, aki nem fizeti azt, amit nem kap és amiből nem is kér, tolvajként kezelni, beperelni, végrehajtot küldeni a nyakára...

Lennert Géza

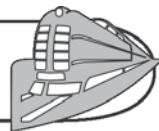
Így működik a DVB-T

DVB-T set-top-box médialejátszóval

SCART-ra csatlakoztatható DVB-T átalakító

Kalandozásaim Britanniában

Canterbury székesegyház

Igenis kalandvágyó és elszánt utazónak kell lennie annak, aki manapság vállalkozik rá, hogy autóbusszal átszeli Európát – Budapesttől Londonig, és aztán tovább Britanniában, keresztül-kasul Anglián, Walesen és Skócián...

A jó öreg kontinensről Calais-nál veszünk búcsút, és kompra szállunk. A sötét, hideg vizet nézve bizony beleborzongok, ha a Csatorna átúszóra gondolok. Ezt a nem kis veszélyt jelentő harminchárom kilométert először Web kapitány úszta végig Dover és Calais között – huszonegy és háromnegyed óra alatt. Azóta változtak a rekordok és a rekorderek is. Ma már női listavezető is akad! Női büszkeség ide vagy oda, én bizony szívesebben hajózom.

A túlparton Dover fehér sziklái fogadják a váci utazási iroda, a Tour de Maitre turistáit. Ugyanott, ahová a kelták, a rómaiak, az angolszászok és a normannok érkeztek sok évszázaddal ezelőtt. A hely nekik is tetszhetett, hiszen közülük sokan telepedtek itt.

London változatlanul a világ egyik fővárosa, melynek ezernyi látnivalója közül nem könnyű kiválasztani a legérdekesebbeket. Mi ott kezdtük, ahol nagyon sokan végeztek – a londoni Towerban, a város legvéresebb múltú építményében. Ez az eltelt évszázadok alatt volt erőd, királyi palota és börtön is, ahol sokan raboskodtak és lelték halálukat. A fehér kőerődítményben ma is ott a nyolc holló, amelyek, ha elhagynák a várat, akkor – a legenda szerint – összeomlana az angol királyság. Hogy ez véletlenül se következhesse be, ezért időnként megnyesik e hollók szárnyát. Persze nemcsak ezek a madarak, hanem vastag falú páncéltermek is őrzik a pompázatos koronaékszereket, melyeken olyan legendás ékkövek tündökölnék, mint a világ legnagyobb briliánsa, Afrika Első Csillaga és a Kohinóor.

A Tower órei mókázó idegenvezetőként is működnek. A színészi tehetséggel is megáldott, díszgyengyruhas Beefeater-terek (vagyis „marhahúsevők”) kedves színfoltjai e zord helynek.

Nem lehet itt felsorolni London ezernyi csodáját. Mielőtt továbbindulnánk, szeretném biztatni az odautazókat, hogy ne mulasszák el megnézni a világ leggazdagabb múzeumai közé tartozó National Galleryt és a British Museumot, amelyek ingyen látogathatók.

A Képes Európa főszerkesztőjeként megígértem, hogy naplót írok erről az utazásról – és így is tettem. Csakhogy olyan sok volt a látnivaló és az élmény, hogy most azt kell eldöntenem, mit hagyok ki e krónikából... Azt hiszem, az a legheolyesebb, ha a legtöbb nevezetes úti célunkról legalább röviden szót ejtek.

Stonehenge

Canterbury nevét a legtöbben a mesékből hallottuk először. Chaucer a 14. század végén írta világhírű művét, a Canterbury meséket, amelyben a Becket Tamás sírjához zarándokló mondának egymásnak történeteket, hogy kevésbé tűnjék hosszúnak és unalmasnak az utazás. Manapság már gyorsan odaérkeznek a vándor, akinek nemcsak a lenyűgöző székesegyházat és a nevezetes síremléket érdemes megnéznie, hanem a város bájos, régi házai között is megéri egy jókora sétát tennie.

Stratford-on-Avont is irodalmi okokból ismert meg a világ. A turistáktól hemzsegő városkában naponta ezrek és ezrek szeretnék tiszteletüket tenni a világirodalom legnagyobb zsenijének, Shakespeare-nek a szülőhazájánál. A nevezetes épületben nincs időm elmélázni, hiszen tol előre a tömeg. Csak a kerti cédrus előtt állok meg egy kicsit: vajon a jó öreg William is láthatta már?! Az utcákra kiérve, az az érzésem támad a meggörnyedt, öreg házak között baktatva, mintha a középkorban sétálgatnék.

Windsorban együtt voltunk II. Erzsébettel... Legalábbis a hatalmas, zord, szürke falak fölött lengedező zászló azt jelezte, hogy a királynő is a palotában van. Az uralkodónővel persze nem találkoztunk, ám ottléte miatt nem látogathattuk sorra az udvari lakosztály pompás termeit. Maradt hát látnivalónak az őrségváltás. Az örök örült komolyan csinálják a ceremóniát, s talán éppen ettől kicsit vicces az egész. Artikulálatlan hangon üvöltik a vezényszavakat, amiket szerintem a helybeliek sem értenek. Persze azért a medvecuksmásoknak is lehet humorérzékük, hiszen a zenekaruk rákezd az Oh, te drága Klementinára, majd egy ragtime-mal folytatják koncertjükét. A „legfontosabb”, amit Windsorban megtudok, az az, hogy a palotaőrök cipőjének orra azért olyan bumfordi, felkunkorodó, hogy ne essenek hasra az egyenesen kövözeten...

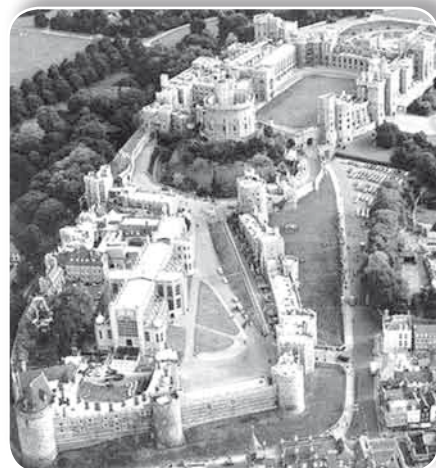
Oxford, a világ egyik leghíresebb egyetemi városa már sokkal emberközelibb hangulatot áraszt. Pedig méltóságot sugároznak az épü-

letek, az utcák, mégis valami kedvesség árad belőlük.

Cambridge-ben ünneplő, kicsattanó kedvű, taláros diákok csapatával találkozunk, akik elérzékenyült, büszke szüleik kíséretében most jönnek ki a diplomaosztó ünnepségről. Mikor legyen boldog az ember, ha nem ilyenkor?!

Stonehenge az a misztikus hely, ahová régóta vágytam, amiért gyalog is szívesen mentem volna Britanniába. Felkavaró, megbabonázó érzés látni ezeket az ősrégi kőóriásokat, amelyek látzólagos rendszertelenségben emelkednek ki a Salisbury-síkságból. A hatalmas kőtömbök titkát sem a régészeknek, sem a csillagászoknak nem sikerült megfejteniük. Senki sem tudja, hogy vajon templom volt-e itt, vagy amolyan kőkori csillagvizsgáló. Az is örök rejtély marad, hogy hogyan tudták őseink e kőkolosszusokat a helyükre tenni, és évezredeket legyőző építménnyé varázsolni. Már-már hajlamos vagyok elhinni (amit sokan próbálnak bizonygatni), hogy ezt a gigantikus kőkört a valaha itt járt földönkívüliek hagyták maguk után – hogy Stonehenge a jövő emléke a Földön...

Endrei Judit

Windsor-kastély

Megfáztál? Segít a természet!

Orrfolyás, köhögés, torokfájás... A megfázás tüneteivel sokan azonnal a patikába rohannak. Pedig vannak kéméletesebb gyógymódok is.

Megfázás

Megfázás idején mi lehetne hasznosabb egy forró teánál? A bőséges folyadékbevitel jót tesz a nyálkahártyának, különösen akkor, ha hársból és bodzából készült teakeveréket szűrőcsölgünk. Egy csészényi mennyiséghez egy-egy teáskanál szárított gyógynövény szükséges. Forrázd le két és fél deci vízzel, majd öt percig hagyd lefedve ázni. Édesítsd mézzel, és már készen is van a testet-lelket felmelegítő gyógyital.

Köhögés

A köhögés egyik legjobb ellenszere a bőséges folyadékpótlás. A köhögési inger csillapítható mályvával, fehér mályvagökörrrel és málnalevéllel. A három alapanyagot keverd össze egyenlő arányban, majd egy púpozott teáskanálnyit forrázd le két és fél deci vízzel. Tíz percig hagyd lefedve állni, és szűrd le!

A fokhagyma szétrágása után egy allicin nevű anyag szabadul fel, amely blokkolja a szervezetet megtámadó bacilusok és vírusok működését. Azért is hatásos a felső légúti vírusos fertőzések kiegészítő kezelésében, mert tisztítja a tüdőt a lerakódott nyáktól.

Torokfájás

A zsályában lévő illóolaj fertőtleníti a torkot, ezenkívül gyulladásgátló hatása is van. A legjobban frissen fejti ki hatását, ezért célszerű óránként-kétóránként elrágni egy zsályalevelet.

Jó lehet még a citromos borogatás is. A gyümölcsben lévő anyagok ugyanis szabályozzák a bőr vérkeringését és felmelegítik a testet, így a gyulladt torok megnyugszik. Keverj el két és fél deci meleg vizet egy fél citrom levéllel! Áztass bele egy kendőt, alaposan csavard ki, majd tekerd be vele a torkod. Erre jön egy száraz kendő meg egy sál. Ha a kendő kihűlt, készíts új borogatást.

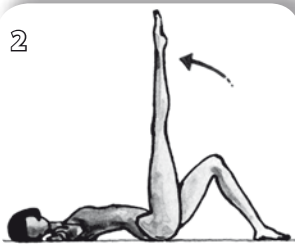
Az otthoni torna sosem árt, hiszen segít formában tartani, jó közérzetet biztosít. Két folytatásban ajánlunk könnyen elvégezhető gyakorlatokat. Íme az első adag:

1. Egyensúlyban

Állj egyenesen, a karokat nyújtsd oldalra. A bal térdet hajlítsd be, a lábszárral körözz. 10 ismétlés után ugyanezt végezd el a jobb lábbal is.

Tornázz!

2. Hanyatt fekve

Feküdj a hátadra, a térdeket hajlítsd be. A bal lábat nyújtsd fel. Apró mozdulatokkal nyújtózz a bal lábbal függőleges irányban. 20 ismétlés után a jobb láb következik.

3. Helyben ugrálás

A bal térd enyhén behajlítva. Jobb lábon ugrálj kissé balra, a karok lazán a test mellett. 30 ugrás után lábcseré.

4. Fekvő helyzetben

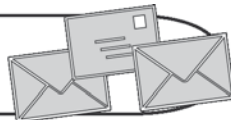
Hanyatt fekvés, karok a fej alatt. A lábakkal biciklizz a föld felett. 30 másodpercig balra, aztán jobbra.

5. Faltámasz

Dőlj hátra a falnak. A bal térd behajlítva, a lábfej piccben. Az alsó lábszárral körözz először jobbra 20-at, majd balra is. Utána jöhet a jobb láb.

Tancsik Zsuzsanna

Varga Mária

A sütés tudományát nem mindenki tudja elsajátítani. Van, aki finomat tud sütni, de nem lehet vendég elé tenni a kalácsát, mert például túl folyós lett a krémje. Viszont van, aki szép süteményeket készít, ám azok kevésbé ízletesek. Ennek ellenére minden településen van olyan asszony, aki másoknak is süt. Doroszlón él egy testvérpár, akik éveken át sütöttek másoknak megrendelésre. Nagyon sikeresek voltak: Varga (Orovec) Mária (született 1930-ban) és Tancsik (Orovec) Zsuzsanna (született 1924-ben). Velük beszélgettem.

Édes idézetek

- Hány évig sütöttek?
- Harminc évig.
- Hány évesen kezdték?
- Én harmincöt éves voltam – mondja Mária.
- Én pedig negyvenegy – halljuk Zsuzsannától.
- Hol tanulták?
- Volt, amit megfigyeltünk, volt, amit receptből, többszöri próbálkozással tanultunk meg.
- Hol sütöttek?
- Először Máriánál tíz évig, aztán nálam – tájékoztat Zsuzsanna.
- Honnan tudták a megrendelőik, hogy mit tudnak sütni?
- Volt két reklámkönyv, amelyekben minden benne volt, megrendelték, mi megmondtuk, hogy mit hozzanak hozzá. Ők pár nap múlva hozták az anyagot, és mi megsütöttük.
- Honnan jöttek a megrendelőik?
- Doroszlóról, Apatinból, Militicsről, Szta párról, Hódságról, Zomborból, Brestovácraól és Gombosról.
- Milyen alkalmakra sütöttek leggyakrabban?
- Sütöttünk születésnapokra, ünnepekre, esküvőkre és lakodalmakra is.
- Mik voltak a specialitásaik?
- A fatörzstorta, báránytorta, sündisznótorta, dobostorta, nyitott könyv és csukott könyv. Készítettünk gyerekeknek babatortát, kutyát és macskát, repülőt, traktort, autót, kisházat, vonatot, bohócot és még sok más. Eljegyzésre gyűrűtortát, szívortát, kosártortát tele virágokkal, amiket mi készítettünk.
- Mesélnének néhányról egy kicsit?
- Először Mária emlékezett vissza.
- A báránytortát én egyedül sütöttem. Úgy nézett ki, hogy volt egy nagy bárány és két kisbárány. Mindez egy nagy tálcán volt körülvéve aszparágusszal.

Zsuzsanna a következőket mondta:

- Én a nyitott és a csukott könyvet készítettem. A csukott tetejére írtunk valami kis szöveget, mintha a címe lenne. A nyitott nagyon szép volt. Rengeteg szép szövegem volt és a megrendelők azok közül választhattak idézeteket. A sündisznótorta is érdekes volt. Mikor elkészült, a tetejére leforrázott és négyfelé vágott mandulát szúrkáltam, mintha azok lennének a tuskéi.

- Mennyi kalács és torta kellett egy lakodalomba?

- Először is általában egy háromemeletes menyasszonytorta, 40 féle kalács és 20–30 torta.

Ilyenkor a lányom, a menyem és az unokám segítségét kértük.

- Megtörtént-e, hogy nem tudták a rendeltést időre teljesíteni?

- Ez szerencsére ritkán fordult elő, próbáltuk elkerülni az ilyen helyzeteket.

- Bizonyára történtek érdekes dolgok is, mesélnének erről?

- Egyszer egy lakodalomra sütöttünk, de időközben a menyasszony megszökött, ezért nem tartották meg a lakodalmat. A tortákat és kalácsokat azért elvitték. Egy másik lakodalomkor pedig eljöttek a süteményekért, bepakoltuk a kocsiba, és elhajtottak. Akkor jutott eszünkbe, hogy nem fizették ki. Utánuk iramodtunk, és mikor utolértük őket, nagyon szégyellték magukat, és kifizették az egészet.

- Mikor fejezték be a sütést?

- Hét éve, azért mert már kiöregedtünk. Az utolsó tortát a volt plébánosnak sütöttük, ami egy nyitott könyv alakú torta volt.

Lapozgatom a füzetet, és azon gondolkodom, hogy hány ünnepségen szereztek örömet ezekkel a különös alakú tortákkal és idézetekkel.

**Hegedűs Tímea, 7. osztály
Doroszló**

A Magyar Tudományos Akadémia által meghirdetett Élhető föld című pályázaton különdíjat kapott Bencun Mia, a szabadkai J. J. Zmaj iskola 3. c osztályos tanulója. Rajta kívül díjat (oklevelet és igen értékes könyvjutalmat) kaptak még a következő ifjú alkotók: Besnyi Botond és Vukov Johanna (J. J. Zmaj iskola), Jelena Mijajlović, Teodora Milanović, Anamarija Došenović, Takács Leila, Milic Áron, Bártol Brigitta, Zita Renáta, Jelena Cvijan, Bodó Sarolta, Sanela Viman, Berkes Beatrix, Prole Laura és Lak Dániel (EmArt Műhely).

Nem mellékesen: a pályázaton a legjobb tanárnak járó díjat Grubanov Martinek Emília, az EmArt vezetője érdemelte ki. Gratulálunk mindannyiuknak!

Képünkön: **Bencun Mia** és **Grubanov Martinek Emília**

Mennyire vagy rendetlen?

1. Milyen időközönként raksz rendet a holmijaid között?

- a) Mindennap.
- b) Akkor, amikor már semmit sem találok.
- c) Anyukám szokott utánam elpakolni.

2. Fontos számodra az ápoltság megjelenése?

- a) Igen, ez alapvető dolog.
- b) Csak fontos eseményekkor.
- c) Egyáltalán nem érdekel.

3. Reggelként megágyazol magad után?

- a) Természetesen.
- b) Csak ha vendéget várok.
- c) Nem vacakolok vele, nemsokára úgyis este lesz.

4. Szoktad tisztítani a cipődet?

- a) Persze. Mindennap.
- b) Csak ha feltűnően piszkos.
- c) Nem bajlódok vele, úgyis sáros lesz.

5. Étkezés után mit csinálsz a piszkos edényekkel?

- a) Elmosogatom.
- b) Beteszem a mosogatóba.
- c) Otthagynom az asztalon.

Mint akinél bomba robbant, vagy rögeszmésen tiszta vagy, esetleg az arany középut? Melyik áll hozzád legközelebb? Megtudhatod, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre. De őszintén!

6. Kimosod zuhanyozás után a fürdőkádát?

- a) Természetesen.
- b) Ha nagyon koszos, akkor igen.
- c) Főleg időtöltés, a kád fürdésre való, nem arra, hogy mindig síkáljuk.

PONTOZÁS

Ha kitöltötted a tesztet, add össze a pontszámaidat! Minden a válasz 3, minden b 2 pont, és minden c 1 pontot ér.

Értékelés

0 és 6 pont között: Valószínű, hogy környezetben jó páran fel vannak háborodva a rendtelenséged miatt. Lehet, ugyan, hogy téged egy cseppet sem zavar a körülötted lévő fel-fordulás, ám gondoldj azokra is, akiknek téged kell elviselniük. Mindenképpen változtass!

7 és 13 pont között: Úgy vagy vele, ha már nagyon muszáj, akkor rendet raksz magad körül. Ha ezt mindennap gyakorolnád, akkor nem halmozódna fel annyira a munka, s talán jobb kedvvel látnál a rendrakáshoz.

14 és 18 pont között: Ez aztán nem semmi! Te igazán szereted a rendet és a tisztaságot. Nem okoz számodra gondot, hogy rendben tartsd a környezetet. Azonban vigyázz, túlzásokba sem szabad esni! A rögeszmés rendmánia ugyanis ellenszenvéssé tehet.

„Kedves Bizalmas sorok!

**Tizennégy éves lány vagyok és belekeveredtem egy bonyolult do-
logba, amiből nem tudok kikecmeregni. Nem tudom, mit tegyek,
hogyan oldjam meg a problémámat. Van egy barátom S., aki
annyit áradozott nekem, hogy szerelmes a legjobb barátnőmbe
J.-be, aminek egy ideig örültem, aztán teljesen kétségbeestem,
mert rájöttem, hogy S. nekem is nagyon tetszik, sőt szerelmes
vagyok belé. Irtó féltékenység gyötör. Ezt előbb nem mertem
elmondani neki, mert barátok vagyunk, és nekem mondta el bi-
zalmasan az érzéseit. Volt egy pillanat, amikor
azt mondtam, hogy hagyjuk már a fenébe
a barátnőmet, amin rettenetesen ös-
szevesztünk. És már nem is beszélünk
egymással. Borzasztóan éreztem
magam, hogy folyton a barátnőm-
ről áradozik, és engem észre sem
vesz. Most már nagyon jóban
vannak, de még nem járnak. Nem
tudom, mit tegyek?! Szeretem a
fiút. Kérlek, segíts, adj tanácsot!
Egy boldogtalan K.”**

Válasz:

Kedves boldogtalan K.!

Úgy látom, eléggé bonyolult az ér-
zelmi világod és a társas helyzeted is.
A barátod megbízott benned, elmondta
az érzéseit, segítséget kért tőled. Te pedig,
ahelyett hogy támogattad volna, mivel magá-
nyos voltál, kimaradtál valami fontosból, magadnak
akartad azt, ami nem a tied, a köztük kialakuló érzelmi kapcsola-
tot. Nem elégedtél meg a barát szerepével, többet akartál, akkor is,
amikor tudtad, hogy nála nincs esélyed, mert más
dobogtatja meg a szívét. Tulajdonképpen el-
árultad a barátodat is, meg a barátnődet is.
Most teljesen kimaradtál a társaságukból.
Egyszerűen rossz lóra tettél, és veszítet-
tél. És ezt el kell fogadnod, bármennyi-
re is fáj. El kell fogadnod, és örülni a
barát vagy a barátnő sikerének. Adj
magadnak még egy kis időt, hogy
elsirasd az S. iránti szerelmedet és a
barátnőd elvesztését is! Nemsokára
azt veszed majd észre, hogy egy má-
sik fiú iránt érdeklődsz, és rád is előbb
vagy utóbb rádtalál majd a szerelem.
Addig is jó lenne még egyszer átgon-
dolnod a történeteket, próbálj meg velük
beszélni ezekről a dolgokról, bocsánatot
kérni tőlük, és elegyengetni az összekuszált
szálakat.

**„Tizenhárom éves lány vagyok. Egy srác (15) randira hívott, de
nem merek igent mondani, mert félek, mit fog szólni, ha meg
akar csókolni, mert szerintem rossz szagú a leheletem. Ezt a ba-
rátnőm is mondta már. Félek, hogy ha megérzi rögtön vége lesz
mindennek, és elmondja a barátainak is. Kérlek, adj tanácsot,
mit tegyek!?”**

Help”

Válasz:

Kedves Help!

Azt hiszem, nagyon sokan vannak, akik hasonló gondokkal és fé-
lelmekkel küzdenek. Jó lenne, ha minél előbb megtalálnád, mi is
okoza igazán a „sárkányleheletet”. Elég sok minden lehet a háttér-
ben. Pl.: 1. A dohányzás. (Remélem ilyen gondod nincs!) 2. Okozhat-
ja fogínygyulladás, fogszuvasodás. Hogy ezeket kizárhasd, gyorsan
menj el a fogorvoshoz, és javíttasd meg a fogaidat! 3. Torok- vagy
szinuszgyulladás. (Fordulj orvoshoz!) 4. Okozhatja hiányos táplálék-
bevitel is, pl. ha nem megfelelő diétát tartasz. Ezért étkezz helyesen!

Ne fogyassz sok foghagymás, hagymás ételt – legalábbis randi
előtt ne. A zeller és a sárgarépa, állítják a hozzáértők, meg-
akadályozza a lepedék képződését a szájüregben.

Rendszeresen és alaposan moss fogat! Rendszeresen cse-
réld a fogkeféd is! A szakemberek azt ajánlják, hogy ha-
vonta vegyünk új fogkefét. (Elkopik, szaporodnak rajta
a különböző baktériumok, és ekkor már nem végzik
el megfelelően a feladatukat.) Fogmosáskor a nyelved
is tisztítsd meg, ezt a fontos, és legmozgékonyabb iz-
mot, amelyre igencsak ráakodik a lepedék.

És van még egy jó szer – habár sokszor a fogtömések
halálos ellensége – a rágógumi. Rágózz, mert a rágás
serkenti a nyáltermelést, ami jót tesz a szájszagnak. Fi-
gyelj, hogy a rágó cukormentes és színezék nélküli le-
gyen! Bátran előre! Vár a randi! Mi pedig szorítunk!

„Kedves Bori Mária!

**Én egy 12 éves, szerelmes lány vagyok. Már egy éve szeretek
egy fiút, aki egy évvel idősebb nálam, és az ellentétes váltásba
jár. Korábban ő szeretett engem, de én akkor rá sem hederítet-
tem. Most már ő is tetszik nekem, a barátai azt mondják, hogy
én még mindig tetszem neki, de semmit sem tesz, egyformán
viselkedik mindig, amikor találkozunk. (Sokszor a két vál-
tás között, vagy amikor informatikám van, az ellentétes
váltásban.) Nem mondja, hogy szeret, nem csinál sem-
mit sem. Mit tegyek, mert ez már egy éve így megy,
és én nem tudok rá tovább várni! Segítségét előre
is köszönöm.**

Sweet 12”

Válasz:

Kedves Sweet!

Sajnos a saját bőrödnön tapasztaltad meg azt a régi
igazságot, hogy az emberek szeretik egymást, csak
nem egy időben. Vagyis, igen sokszor az érzelmek
két emberben nem egyszerre alakulnak ki.

A te estedben talán jó lenne, ha bátrabban viselkednél,
és nyíltabban megmutatnád a fiúnak, hogy tetszik neked.

Többször akadjon meg rajta a szemed, mosolyogj rá, ha
csak lehet köszönj is neki. Amikor együtt vagytok az iskolában,
tartózkodj ott, ahol ő is lenni szokott. Ha tényleg tetszel neki, ha
türelmes vagy, és nem túl erőszakos, inkább tapintatos, biztosan
összeszedi a bátorságát, hogy megtegye az első lépést. Tudnod kell,
hogy ő is ugyanúgy fél az elutasítástól, mint ahogyan te is. De ha
mégsem alakul ki köztetek semmi sem, akkor is szereztél tapaszt-
alatot, gyakoroltad az ismerkedést, az érzelmek felismerését és ki-
mutatását, a flörtölést stb. Mindazt, amire a jövőben, az elkövetkező
szimpátiáknál és szerelmeknél szükséged lesz.

Balogh István

Amikor Mátyás király megharagudott Zentára

Ezerkilencszázötvennégy késő ősze napfényes időszak volt, sokáig tartott a vénasszonyok nyara. Kellemes volt ez mindnyájunknak, akik akkor vasárnap délelőttönként hittanra jártunk a kegyes Fábri Jenő atyához, Zentán, a Szent Ferenc-templomban. Az utcán napsugár cirógatott még bennünket, de a templomi padokban ülve már fáztunk, bele is bújunk a kabátunkba, s úgy hallgattuk a mi papunk tanítását. Fábri Jenő, a plébános úr, aki pásztorsága mellett néprajzos is volt, erről a fogalomról akkor én még nem is tudtam, mi fán terem, rengeteget mesélt minékünk városunkról, régi korokról és emberekről, királyokról és hadvezérekről, akik megfordultak a Tisza mentén, és oly jó volt e történeteket hallgatni. Később megtudtam azt is, ki a néprajzos. Nemzetét és szülőföldjét szerető ember ő, aki rendületlenül gyűjti az elődök szellemi és tárgyi hagyatékát, rendszerezi, földolgozza és közzé is teszi munkájának eredményét.

Fábri páter miután befejezte lelki világunk pallérozását, belekezdett környezetünk eseményeinek regélésébe. Tehette ezt könnyen, akkor dolgozott éppen szülővárosom, Zenta történetének első korszakán, amelyet ő a török megjelenésével korszakolt. Ez volt az 1526. évi dátum, a mohácsi vész ideje. Ekkor semmisítették meg a visszatérő török erők virágzó szülővárosomat is.

A történet, amelybe a mi kegyes pástorunk belekezdett, mindnyájunkat megkapott, hogyné ragadott volna magával bennünket a rege, amikor így kezdődött, Szeged város titkos levéltárában ma is féltett kincsként őriznek egy 1475-ben Budán, Báthory István országbíró által kiadott, pergamenlapra írt okiratot. Ez az okirat egy szerződés, amelyet az országbíró előtt Zenta akkori kegyura a budai káptalan és Szeged szabad királyi város képviselői kötöttek.

Huh! Félelmetes volt Jenő atya szava. Okirat. Istenem, mi lehet az? Milyen kemény, fővesztéssel járó terhek lehetnek benne? Összehúztam magam a templomi padban.

A tisztelendő bácsi rám pislantott.

– Csak nem fázol, Kisbalog?

– Fázik a fejem.

– Rakd föl a sapkád!

– De az Úristen?

– Az Úristen így akarja! És akinek a feje fázik, fődje be!

Nevetni kezdtünk mindannyian.

Fölmelegedtünk.

Fábri plébános úr visszatért a kutyabőrre cirkalmazott titokhoz.

– Az országbíró, Báthory István előtt a budai káptalan és Szeged városa képviselői kötöttek egy hétpecsétes szerződést, amely lezárta azt a belháborúvá mérgesedett jogvitát, amelyet Szeged szabad királyi város és Zenta mezőváros egymás ellenében egy kerek éven át vívtak.

– Ne ijedjete meg, gyerekek – nyugtatgattott bennünket Jenő atya –, de az a történelmi valóság, hogy igazi, nyílt fegyveres küzdelemre került sor Szeged és Zenta között igazságos Mátyás királyunk uralkodása idején, pedig ő meggátolta a nemesi erőszakot az országban.

Történt pedig, hogy a szegedi polgároknak nem csupán városi kiváltságaik voltak, amelyek révén polgáraik jogait és kiváltságait védtek, hanem földjeik is, méghozzá Szeged határán kívül. Gyönyörű szőlőskertjeik voltak a Tarcal (ma Fruška gora) hegyén Pétervárad és Kamanc környékén. Ma is híresek a szerémi borok – emelte kezét feje fölül pástorunk. – Híresek voltak azok már a rómaiak idején is!

Szeged polgárai a bort akós hordókba fejtették és dereglyékben vontatták a Tiszán. De hát Zenta útjukat állta! Város volt már akkor a mi helységünk is, furcsa mezőváros, mert tanácsa is volt, meg vásártartási joga is, de földesura is, a budai káptalan személyében.

– Nagy uraság volt a káptalan? – szaladt ki a számon.

Jenő atya elmosolyodott.

– A káptalan nem egy embernek a neve, esetünkben egyházi hivatalt jelöl. Méghozzá az országban az egyik legnagyobbat. Hivatalos hely volt ez akkoriban, gyerekek, itt írták a fontos szerződéseket, kinevezéseket, adományleveleket, és itt őrizték meg a másolatokat. De hol is hagytuk abba?

– A dereglyéknél! – kiáltottuk kórusban.

– Igen, igen. Lovak vontatták vízfolyás ellenében a dereglyéket, amelyeket finom borokkal terheltek a szegedi gazdák, és megérkeztek a zentai vámhhoz. Itt megállította őket a fegyveres strázsa, és követelte a vámot, mert csak az illeték kiegyenlítése után folytathatták a hajózást.

A szegedi szőlősgazdák váltig esküdöztek, hogy Mátyás királytól, akinek kedves városa volt Szeged, kiváltságot nyertek boraik vámmentességére. A fináncok nem ismerték el ezt az illetékmentességet, mondván, nekik a budai káptalan hozza a regulát, az pedig előírja az áthaladási vámot mindenki számára. És behatoltak a zentaiak a szegedi dereglyékre, legurították onnan a hordóknak a harmadát, aztán nagy kegyesen továbbbengedték a hajósokat. Így ment ez néhány évig. A szegedi polgárok dúltak-fúltak, Zentáról meg Budára szállították a lefoglalt bort, édesítse a püspök és kanonok urak torkát, mert a zentai plébániának alig jutott belőle miseborra, a zentai polgároknak meg se nem csurrant, se nem csöppent.

A szegedi főbíró végül megelégedte az örökös erőszakos vámmoltatást, bepanaszolta Zentát Mátyás királynál. Az igazságos Mátyás furcsa ítéletet hozott:

– Szabadítsátok ki fegyverrel a lefoglalt bort!

Több sem kellett a szegedi főbírónak! Se-reget toborzott és fegyverrel foglalta el Zentát. Így következett be az a szinte hallatlan eset, hogy egy jogállamnak két szomszédos helysége hadat viseljen egymás ellen a király fővédnöksége alatt. Ki tudja, miért döntött így a mi igazságos uralkodónk?

– Mátyás király megharagudott Zentára! – kottyantottam közbe.

(Folytatjuk)

ZSIBONGÓ

Kedvencünk: a pizza

A pizza még sohasem örvendett ilyen népszerűségnek, mint napjainkban.

Az olaszoknak állítólag igencsak fáj, hogy a spagetti nem Rómából, hanem a távoli Kína sztyeppéiről származik, ráadásul a kutatók újabban még a pizza olasz eredetét is kétségbe vonják. A tudósok abban egyetértenek, hogy már az ókori Egyiptomban is készítettek kör alakú, lapos tésztát, amelyet különböző étkekkel – időnként maradékokkal – borítottak be. Bárhogy is legyen, a világ pizzarajongói számára a pizza és a főtt tészta az olaszok

nemzeti eledelének számít. Nápolyban az olívaolajjal, fokhagymával és oregánóval ízesített kenyér a 15. század előtt a szegények legelterjedtebb eledelének számított. Akkoriban még nem használtak paradicsomot, mert mérgezőnek tartották. Csak bő kétszáz évvel később próbálkoztak azzal, hogy a vörös bogyó belsejével kissé szafatosabbá tegyék a kenyerüket. Ennek következtében kialakult a pizza és a paradicsom gyümölcsöző kapcsolata, amelynek végterméke a pizza pomodoro lett, és az összes pizzafajta alapreceptjéül szolgál.

A pizza azonban a hamburger és a hot dog mellett nem válhatott volna a gyorsétek első helyezettjévé, ha az Euró-

pában elszegényedett olasz kivándorlók a századfordulón nem vitték volna át Amerikába. A korlátlan lehetőségek hazájában az egyszerű tésztából különféle fantasztikus alkotások keletkeztek, és a szegény emberek étke jól eladható gyorsétellé vált. A mai, modern pizza olasz-amerikai képződmény, amely kétségtelenül megelőzte a főtt tészták népszerűségét. A mélyhűtőket sem kímélte meg a pizzaélvezet elterjedése. Egyre több fogyasztó nyúl be a fagyasztozóba, ahol mindig megbújik egy-egy pizza.

A pizzasütők fantáziája határtalan, de néha elég furcsa az ízlésük. Létezik például epres és csokiú pizza is.

Mamutfenyő

A legmagasabb fákként az Észak-Amerikában honos óriás mamutfenyőket tartják számon. A 40 emeletes felhőkarcolókkal vetekedő, 110 méteres magasságot is elérő faóriások arasznyi kérge is a legvastagabb a fakérgék között. Állítólag a világ legöregebb fája is egy 12 000 éves kaliforniai mamutfenyő volt, amelynek árnyékában valamikor ősember is pattintgathatta kőszerszámaikat.

A legvastagabb törzsű és legkiterjedtebb – törzsétől 100 méterre is elnyúló – gyökerű fa az Afrikában, Ausztráliában és Madagaszkár szigetén 3–4000 évig is

Bajnokok a fák világában

Majomkenyérfa

Rafiapálma

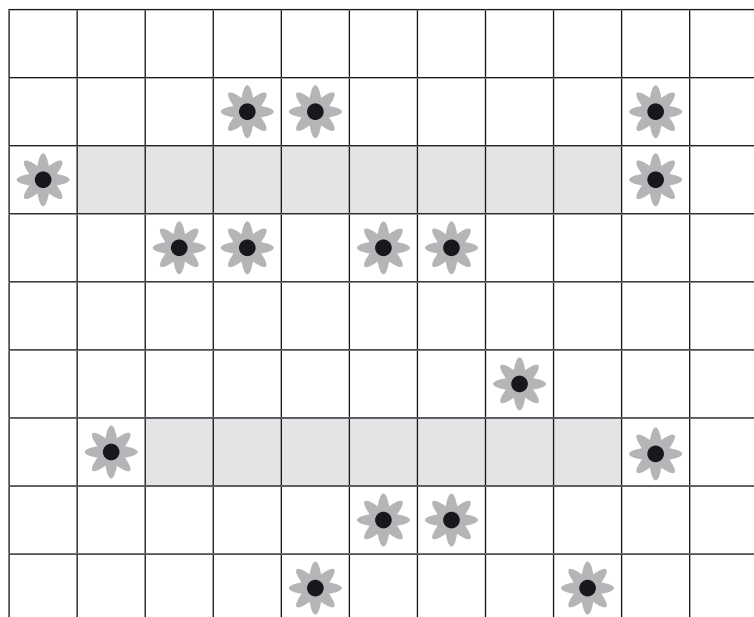
Kenyérfa

elélő majomkenyérfa (baobab). Törzsének kerülete meghaladhatja az 50 métert, de ha a szárazság hosszan tartó, lefogyni is képes, felhasználva a törzsében tárolt víztartalékait.

Nem lenne ajánlatos a legnagyobb termésű fák, a trópusok kenyérfáinak árnyékában álldogálni gyümölcsérés idején. A fákon termő tüskés, zöld, kellemetlen illatú, de megsütve ízletes „kenyerek” tömege ugyanis a 40 kilót is elérheti.

Egy hatodik emeleti lakás ablakából kitartva, éppen a földet sepernék a leg-hosszabb levelű fák, az Amazonas vidékén élő rafiapálmák 20 méter hosszúságot is elérő levelei.

Berakós rejtvény

Tamás rendszeresen bokszol, de most kiüti az ellenfele.

- Egy, kettő, három... - számol a bíró.
- Nyolcig ne kelj fel! - súgja Tamásnak az edzője.

Mire a fiú:

- ...

A választ megtudod a rejtvényből, ha berakod a szavakat, betűcsoportokat a rácsba.

Kétbetűsek: AD, DA, KŐ, RÁ, RE.

Hárombetűsek: ADÓ, ERO, GZA, LEÓ, MÁM, NÉZ, ÖRE, RGÓ, RIÓ, TÁY.

Négybetűsek: ÁRIA, ITAT, KÁTY, ZONA.

Ötbetűsek: ARANY, HIÁNY, ÓVHAT, TISZA.

Hatbetűsek: ERJEDŐ, RAKTAK, SZÁRNY.

Hétbetűs: KŐVIRÁG.

Nyolcbetűs: LATOLGAT.

Kilencbetűs: NEM AKARTA.

Tizenegy betűsek: ADÓHÁTRALÉK, KELLEMETLEN.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (3.)

Argentínában és Chilében rendezték meg azt a sportversenyt, amelyen autósok, motorosok és kamionosok vesznek részt. Eddig Afrika volt a színhelye. A rejtvényben a verseny elnevezését, a 21. helyen végzett magyar autópáros vezetőnevét, valamint gépkocsijuk márkáját kell megfejtenetek.

	BÁCSKAI HELYSÉGBŐL VALÓ DÉL	EGYFAJTA TETŐ AZ ILYEN ÉRZÉS JÓ	OLASZ FOLYÓ (ÉK. F.) SOR, SZERBÜL	ENNIVALÓ AKTINIUM	BÁCSKAI HELYSÉG EGY	HAMIS NŐI HANGNEM	
	A GONDOLÁKVÁROSA ELŐBBRE JUTÓ			SZINTÉN KUGLI	RANGJELZÉS SZÁRMAZÁS	KELET LEÓ BETŰI	FEKVŐHELY
501 UTCAI ÜLŐHELY	NŐI NÉV	NÉMETH LÁSZLÓ NŐI NÉV	ÉLETÚT 	TERÉZKE JAPÁN		ÉNEKLŐ-SZŐCSKA 50	
...-RE TETEJÉRE	IGEFAJTA	ILYEN MEGGY IS VAN 1001	MOST SVÉD-ORSZÁG	KÁLIUM K. N.	500 A FÖLD FELÉ	ÉN ÉS TE EEEE	A MÁSODIK ISMERETLEN N. U.
	HOSSZ-MÉRTÉK KÉN		FÉRFINÉV NÉVELŐ				SÜTNI KEZD
				ERKÖLCSÖS			

Anagramma

			O	
SZ				
		Z		
	L			
NY				

KOSÁR

DALOL

DARÁZS

EZÜST

DALOL

SAKÁL

MÁSOL

KANYAR

NYÁRI

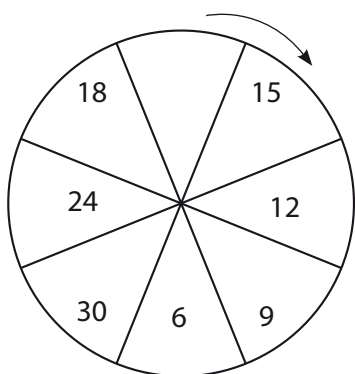
Képezz a megadott szavak betűiből értelmes, új szavakat!
A kiemelt oszlopban egy szabadkai születésű magyar író nevének kell kialakulnia.

Szóláncok

1	BÚZA ----- PONT	2	ZONGORA ----- FÚ
3	FÉNY ----- SZER	4	KAMILLA ----- HÁZ

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóhoz illik.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körcikkekbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Minirejtvény

1	2		3	
4		◆	5	
6		7	◆	
8			9	
◆	10			

- Anya, kérlek segíts megoldani a matekpéldámat!
- mondja Peti.
- Hagyjál kisfiam, azt sem tudom, hol áll a fejem!

Peti válaszát megtudod, ha megfejted a rejtvényt.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 4. Nyugat röviden, 5. Szerb igen, 6. Angol igen, 8. Építőjáték névelővel, 10. Női név.
Függőleges sorok: 1. A válasz befejező része, 2. Kortyolja, 3. Jó szíve van, 7. Sör másképpen, 9. Fordítva ég.

Logikus számsor

1	3	9	27	81	
---	---	---	----	----	--

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Csak erre kell rájössz, s már be is írhatod a hiányzó számot.

Az 1-2. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Kisfiam, láttál te már szemüveges nyulat?

Betűrejtvények

1. félévi szünet, 2. pihenés, 3. családi körben

Lóugrásban

- Mert nagyon félek, hogy fájni fog.

Futólépésben

- Nyolcéves lett.

Anagramma

- A kórházban.

Keresztszavak

Vízszintesen: radírgumi, gyúlékony, balalajka

Függőlegesen: kézilabda, cserélget, alig kapni

Berakós rejtvény

vasárnap

Játék a betűkkel

mandarin

Se eleje, se vége

ész, lett

Keresztrejtvény

- Ő az egyetlen madár, amelyik tudja a nevét.

Betűrejtvények

1. szótlán, 2. lebeg, 3. cserebere, 4. november

Lóugrásban

- Ugyan, még nekem kellett fizetnem!

Keresztszavak

Vízszintesen: eredetiek, kitalálta, megtárgyal

Függőlegesen: mondatrés, belelát, leltározó

Körszámtan

A keresett szám 17, mert a körcikkekben lévő számok számjegyeit összeadjuk, és az összeghez hozzáadunk 14-et.

Minirejtvény

- Ötbetűs.

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

AZ ÁLDÓJÁT!
A TÖBBIBEN SINCS KEVESEBB. DE MOST MÁR IDE A SZOKNYÁMMAL!

84

HAZT NEM ÍGÉRTEM, HOGY ODAADOM, CSAK AZT, HOGY FUTNI HAGYLAK. HÁT EREDJ!
KI A HARAMIÁID KÖZÉ? ÍGY? TE SZÖRNYETEG!

„NEM MÉGY? ÚGY IS JÓ!”
- EZZEL MÉGIS BESZÓLITJA ALVEZÉREIT. VALAMIVEL AZONBAN NEM SZÁMOLT...

HAZUDSZ! NEM A KIRÁLY ÁGYÁT ŐRIZTEM, HANEM A HADIPÉNZTÁRT. AT IS SZOLGÁLTATTAM NEKED, TE SZÖRNYETEG! OTT VAN ABBAN A GOLYÓBISBAN!

85

ELHALLGATSZ, VIPERA?

DE MÁR KÉSŐ

86

HÁT ÍGY ALKUDTUNK, FRÁNYÓ? A ZSÁKMÁNY KÖZÖS!

LEGYEN A TIETEK AZ EGÉSZ! FÜLLADJATOK BELE!

TE MEG JÖSSZ VELEM BÉCSBE! MÁR NEM KÖT A SZAVAM! ELÁRULTAD A HADIKASSZÁT!

RAEMLEKEZZÉL A SZAVAMRA, TRENK FERENC! DRÁGA LESZ MÉG NEKED AZ ÉN VIGANÓM!

(Folytatjuk)

KOS

Ezen a héten elég sok lesz a feladatod, mégis észrevehetőbben simábban mennek a dolgok, mint korábban. Javul a kapcsolatod a barátáddal, és így jóval több megtértésre, segítségre számíthatsz. Egyetlen bökkenő a türelmetlenséged és a nyugtalanságod. A népszerűséged sem ismer határokat.

BIKA

Az aktuális két igencsak ellentétes jellegű bolygóállásod ugyancsak megváltoztatja a viselkedésed. Ezért két területen vigyázz leginkább: a suliban és a szerelemben, itt követheted el a legnagyobb hibákat. Légy óvatos, vigyázz, hogy ne tegyél szert a kellenél több ellenségre! Kerülnöd kellene minden vitát és összeesküvést.

IKREK

Új fejezetet kezdhetsz. Pár nap múlva már elégedetten hátradőlhetsz és élvezheted az elégtételt, amelyet a sors az elszenvedett kínoért kínál számodra. A suliban nem várt változások várhatók, ha jót akarsz magadnak, most kicsit befoghatod a szemedet és füledet, no meg a szádat, így senki részéről nem érhet vád a későbbiekben.

RÁK

Nem éppen a nagy tervek megvalósításának a napjai következnek. Az esetleges kudarcoktól alaposan fel vagy vértézve, így könnyen átvészeled a jó hangulatod és erőnléted segítségével. Egy szomorú hír sok mindentől elveheti a kedved. Veszteséget jelenthet például vagy szomorúvá tehet egy barátság megszakadása. Leghelyesebb, ha semmit nem veszel túl komolyan.

OROSZLÁN

Hamarosan igen sikeres időszak köszönt rád. A hatalom, amely a kezekben összpontosul és a vágyad, amelyet a sors valóra vált elégedetté, olykor-olykor azonban önteltté is tehet. Ezen a héten érzelmileg elszaladhat veled a ló, aztán nemsokára átadhatod magad a sikernek, a márnak és egy bizonyos furcsa, szinte nem is evilági szerelem a mennyekbe juttathat.

SZŰZ

Légy felkészülve minden helyzetre. Ezt úgy érheted el, ha beengeded az újat az életedbe, a régit pedig szeretettel elengeded, hiszen akármennyi probléma is származott belőle, a segítségével tudsz most továbblépni. Próbálj odafigyelni a stílusodra, mert előfordulhat, hogy saját magad alatt vágod a fát. Bár a nehéz helyzetekben is számíthatsz valaki támogatására, de tudnod kell, hol a határ.

MÉRLEG

Könnyen előfordulhat, hogy elszámítod magad ezen a héten. Hiszen olyan emberekben és lehetőségekben bízol, akik kezdetben támogatnak téged, de később vagy ellened fordulnak, vagy haszonleső módon megpróbálják kihasználni a jóhiszeműségedet. Fontos hivatalos ügyeket kell elintézned a hét elején.

SKORPIÓ

Büszkeség és balítélet. Így is jellemezhetnénk az következő pár napos időszakot. Mindezek ellenére a sors megadja a lehetőséget, hogy megfelelően kiküszöbölj egy korábbi hibát. Igaz, ehhez el kell ismerned a tévedésedet, ami persze neked soha nem ment könnyen. Valaki közeledése viszont gyógyírt jelenthet egy korábbi csalódásra.

NYILAS

A hét vége felé megoldást találhatsz a bajokra, otthonod erőforrást, családtagjaid biztosságát jelentenek, és a barátaidnak is nagyon sokat köszönhetsz. Egy váratlan utazás, és a hétköznapjaidat átalakító változás boldoggá tehet. De ne feledd, hogy vannak dolgok, amelyeket nem lehet meg nem történné tenni vagy elfelejteni. Az idő majd enyhít az emlékeken.

BAK

Gondolkodás nélkül mondd igent, de légy határozott és tisztázd a legapróbb részleteket is. Egy szerelmi kapcsolatban tovább folytatódik a se vele, se nélküle állapot. Egy dolog mindennél fontosabb mindkettőtöknek: ne kutass a titkai után! Ez a jövő bizalmát áshatja alá, ami egyikőtöknek sem nélkülözhetetlen dolog.

VÍZÖNTŐ

Szinte az egész hetet végigkíséri ugyanaz a probléma, amely ugyan nem olyan súlyos, mégis foglalkozni kell vele. Nem beszélve arról, hogy őrli az idegeidet, és az érzelmeidre is nagy hatást gyakorol. A taktikázás napjai következnek, amikor úgy érezheted, hogy alakoskodnod kell, mert ha megmondod az igazat, elveszel.

HALAK

A hét elején még csalódottnak érezheted magad, aztán pár nap múlva fordulhat a kocka. Ugyanis igazi nagy falat kerülhet a tányérodra, csak meg tudj vele bírkozni. Azt érezheted, hogy szinte az egész életed átalakuláson megy keresztül, ami nem is alaptalan. Az elmúlt idők nehéz időszakait végleg magad mögött hagyhatod.

Vélemények

Két festő beszélget.
 – Mit mondanak a kiállításosodról a kritikusok?
 – Megoszlanak a vélemények. Van, aki a festéket sajnálja, van, aki a vásznat.

Ez már döfi!

– A mi börtönünkben – mondja az igazgató az új elítéltnak – mindenkinek azt a munkát kell végeznie, mint odakint.
 – Ezt örömmel hallom, igazgató úr. Én ugyanis kereskedelmi utazó vagyok.

Érdeklődő gyerekek

A középkorú gengsztert meglátogatja a felesége a börtönben.
 – Na, mesélj, asszony! Hogy vannak a fiam?
 – Igen megnöttek, amióta itt vagy, és mostanában nagyon érdeklődnek bizonyos dolgok iránt.
 – Ez természetes, kezdenek felnőni. Apa kell nekik. És mi iránt érdeklődnek?
 – Hogy hová rejtetted a zsákmányt.

Kakukk

A nagy bank vezérigazgatója társaságban azzal dicsekszik, hogy szabad idejét órajavitással tölti, ez a hobbija. A felesége buzgón helyesel:
 – Így igaz, képzeljétek el, a férjem jobb órás, mint a szakemberek. A múltkor úgy megcsinálta a szomszédék kakukkos óraját, hogy a kakukk azóta minden órában kiugrik az odújából, és megkérdezi, mennyi a pontos idő.

Próbaéneklés

Kovácsné elmegy próbaéneklésre. A szám után reménykedve kérdi a karnagytól:
 – Elmehetek én ezzel a hanggal az Operába?
 A karnagy vállat von:
 – Ha van jegye...

Bíróságon

– Vádlott, hogyan akarja jóvá tenni, hogy megsértette becsületében a szomszédját?
 – Hát, ezen még gondolkodnom kell, bíró úr.
 – Lesz ideje, mert egy év börtönre ítélem.

Elfogatóparancs

A rendőrség a veszélyes bűnöző nyomába ered. Az felmenekül a háztetőre, a rendőrök meg utána. A gonosztevő rohan, rohan, aztán egyszer csak megbotlik, és zuhanni kezd a sokemeletes magasságból.
 – Kapjanak el, emberek! – kiabálja zuhanás közben. – Veszélyes bűnös vagyok!

Nyolcasok

Fiatalember jelentkezik a híres jégrevünél.
 – Nos, milyen figurákat tud bemutatni?
 – kérdezik tőle.
 – Nyolcasokat.
 – Ugyan, hiszen nyolcasokat a kezdők is tudnak egy hét után.
 – Csakhogy az én nyolcasaim egészen különösek.
 – Hogyhogy?
 – Úgy, hogy a jobb lábammal hatost írok le, a ballal pedig kettest.

Harminc év

Egy hölgy állít be felháborodottan a híres cukrászdába:
 – Kérem, a sütemény, amit reggel vásároltam, ehetetlen!
 – De, asszonyom – feleli sértődötten a főnök –, már megbocsásson, ez lehetetlen állítás! Én harminc éve készítek süteményt.
 – És miért csak most adta el?

Nagy öröm a kiskert

A kezdő kertész megkeresi öreg kollégáját:
 – Adjon tanácsot, legyen szíves! Mit lehet olyan földbe ültetni, ami alig kap esőt, sokáig süti a nap, a talaj agyagos, és sziklás lejtőn fekszik?
 – Zászlórudat – feleli az öreg.

Összetört autó

Paprikáné összetört kocsival ér haza.
 – Te jószágos ég, mi történt? – csattant fel mérgesen a férje.
 – Nekem jött egy kerékpáros.
 – De hányszor?

Landolás

Ahogy ez a nemzetközi légiforgalomban szokás, leszállás után a repülő kapitánya is odaáll az ajtóba megköszönni a távozó utasoknak, hogy az ő légitársaságukat választották, és további jó utat kíván.
 Egy alkalommal túlságosan keményen teszi le a gépet, és ezért meglehetősen szégyenkezve búcsúzik utasaitól. Az egyik idős hölgy a köszönésre megáll, és megszólítja:
 – Kapitány úr, elárulna nekem valamit?
 – Parancsoljon, asszonyom!
 – Mi most leszálltunk, vagy lelőttek bennünket?

– A férjem mutatja a barátjának, mekkora halat fogott

– Mindent kipróbáltunk már, de csak a laptop köti le Tomikát!

Piktor lesz a Viktor

– Az én Vityuskám olyan gyönyörűen rajzol és fest, hogy el sem tudjátok képzelni! – dicsekszik Paszulyné a barátnőjének.
– Biztosan művész lesz belőle. Viktorka, fessél egy pohár kávé!
– Cukorral vagy cukor nélkül?

Műértő

– Nézd csak ezt a szobrot, milyen különös alakja van! – mondja a férj a modern művészeti kiállításon. – Vajon mire gondolt a művész, amikor alkotta?
– Beszélj csendesebben! – inti le a feleség. – Nem látod, hogy az egy tűzoltókészülék?

Tíz cent

A chicagói férfi éjszaka sétál hazafelé, amikor a sötét utcán két rabló állja útját. Egyikük pisztolyt ránt:
– Adjon azonnal tíz centet, vagy lövök!
Az áldozat vigyorogva veszi elő pénztárcáját, és megkönnyebbült sóhajjal nyújtja oda a tíz centet.
– Önöknek pont tíz centre van szükségük?
– Igen – feleli a pisztolyos gengszter.
– Fel akarjuk dobni, hogy eldöntsük, kié lesz a pénztárcája és kié az órája.

Skót vicc

– Miért táncolnak a skótok mezítláb a lakodalomban?
– ???
– Azért, hogy hallják a szomszéd faluból a zenét!

Két ok

Jucikát nem veszik fel a balettiskolába. Nagyon el van keseredve.
– Csak két dolog miatt nem lesz belőled táncosnő – magyarázza a zsúrielnök az elutasító döntés okát. – Az egyik a bal lábad, a másik meg a jobb.

Példányszám

A fiatal költő büszkén meséli egyik kollégájának:
– A verseimet most kétszer annyian olvassák, mint ezelőtt.
– Miért, megnőszültél?

Unalmas darab

– Egyszerűen érthetetlen, miért nem fűtyülte ki a közönség ezt a rém unalmas darabot – mondja a kritikus a színház előtt a kollégájának.
– Mondd, te tudnál egyszerre ásítani meg fűtyülni is?

Szíveslátás

– Tessék, vegyetek még ebből a meggyes rétesből! – kínálgatja vendégeit a háziasszony.
– Köszönöm – szabadkozik egyikük –, én már hatot megettem.
– Volt az nyolc is, de ki számolja?

Korkérdés

– Hány éves vagy? – kérdezi egy felnőtt a hároméves Pistikétől.
– Hogy mondjam meg, mikor egyujjas kesztyű van a kezemen?

Trombita

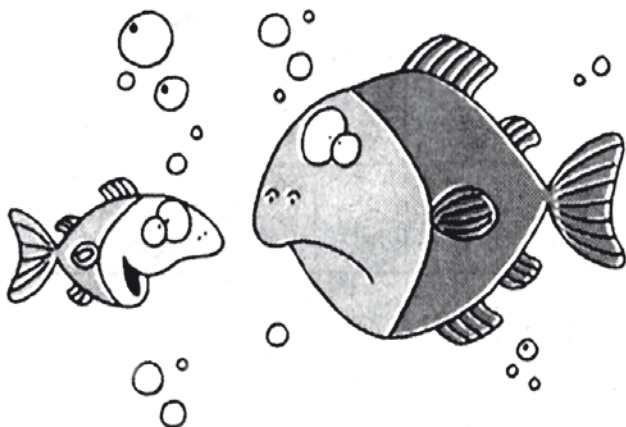
A városban nemrég egy új bolt nyílt meg.
– Uram, gratulálok az üzletéhez – mondja egy kíváncsiskodó idegen. – Tulajdonképpen mit árulnak itt?
– Fegyvert és trombitát – feleli a tulajdos.
– Érdekes párosítás. És melyikből vesznek többet, fegyverből vagy trombitából?
– Hát úgy fele-fele arányban. Ha egy ember vesz egy trombitát, a szomszédja két napra rá vesz egy puskát.

Intő példa

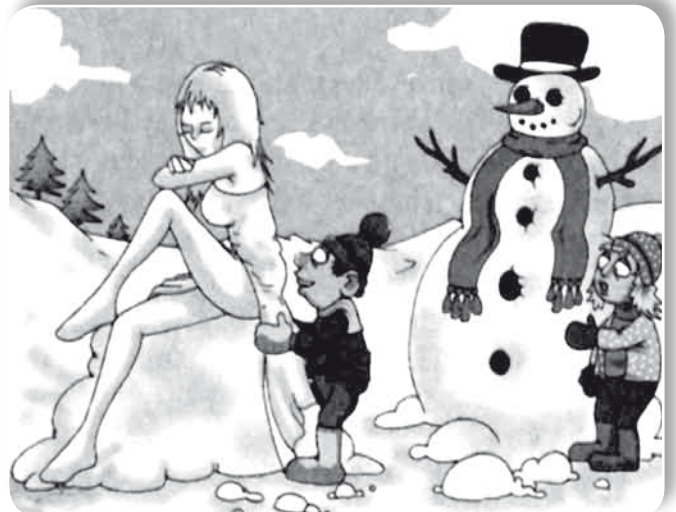
Anyuka múzeumba viszi a lányát, hogy ismerkedjék a művészetekkel. A milói Vénusz másolata előtt megállnak.
– Látod, kicsim – mondja oktatólag az anyuka –, így jár minden lány, aki rágja a körmét!

Telt ház

A vidéki szálloda portása ingerült és fölényes.
– Harmadszor mondom, hölgyem, hogy nincs üres szobánk!
– Igen? Kíváncsi vagyok, ha most betoppanna Julia Roberts, neki se adna szobát?
A portás elgondolkozik, aztán őszintén bevallja:
– Hát neki valószínűleg kiszorítanánk egyet.
– Tudja mit? Azt a szobát adja ide nekem! Biztosra veheti, hogy Julia Roberts ma már nem fog betoppanni.

– Ha megnövök, mama, tűzoltó szeretnék lenni!

– És ez akar majd engem elvenni feleségül!

Tudod-e, hogy mitől zakatol a vonat?

Ahhoz, hogy erre a kérdésre válaszolni tudjunk, meg kell vizsgálnunk a vonatot.

Miből is áll a vonat?

Van egy mozdony, és van sok (vagy csak egy) kocsi.

Namármost a mozdony ugyanúgy zakatol, mint a vagonok, így elég csak a vagonokat vizsgálnunk, a mozdonyt el is hanyagolhatjuk.

Ha megnézzük a kocsikat, akkor ugye mindegyik egyforma zakatolás szempontjából, így elég egy kocsit megnézni, a többit elhanyagolhatjuk.

De miből áll egy vagon?

Van egy felső (utas vagy rakodó) rész, és van az alsó rész, azaz az alváz.

A felső rész ugye nem zakatol, tehát ezt el is feledhetjük, elegendő az alsó részt vizsgálni.

Az alsó rész felépítését tekintve áll egy alvázból, és a kerekekből.

Innen az alváz ugye megint nem zakatol, tehát azzal sem kell foglalkoznunk, elég megnézni a kerekeket.

Kerékből is van azonban egy vagon alatt 4 vagy több pár, amelyek mindegyike egyformán viselkedik zakatolás szempontjából, tehát elegendő egy párt megnéznünk, a többivel nem foglalkozunk.

Egy pár kerék felépítését nézzük meg!

Áll magából a két kerékből, és van a tengely.

A tengely viszont nem zakatol, tehát elhanyagolható.

Marad két darab kerék, ami viszont megint teljesen egyforma, így az egyiket elhagyhatjuk.

A továbbiakhoz kell egy kis matematika, hiszen nézzük meg a kereket!

Az kör alakú!

A kör területét úgy számítjuk ki, hogy (r a négyzetten szorozva π -vel).

A képletből a $\pi = 3,14$, ami nem zakatol, tehát nem foglalkozunk vele tovább.

Az r az a sugár, ami mivel állandó, így megint csak nem zakatol.

Mi maradt meg?

Hát a NÉGYZET!

És ahogy ez a négyzet billen egyik oldaláról a másikra, na ATTÓL zakatol a vonat kereke!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztésügyi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar SZÓ Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■